

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Ochrana obětí domácího násilí prostřednictvím institutu vykázání

Vypracoval: Petr Blabol
Vedoucí práce: Ing. Libor Líbal
České Budějovice 2014

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na ochranu obětí domácího násilí prostřednictvím institutu vykázání. Institut vykázání je oprávnění policisty podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. V úvodu bakalářské práce je popsáno její základní rozdělení, vývoj celé problematiky, cíle práce a způsob, jakým bylo těchto cílů dosaženo.

Teoretická část uvádí základní charakteristiku institutu vykázání v rámci domácího násilí a vyjmenovává základní a ostatní složky integrovaného záchranného systému, které se mohou zásahu u takové události účastnit. Teoretická část dále popisuje charakteristiku vybrané části území města Plzně, na kterém probíhal výzkum k dosažení cílů bakalářské práce. Podrobně definuje domácí násilí, jaké jsou jeho znaky a formy, jakým způsobem upravuje domácí násilí a institut vykázání český právní řád s uvedením výčtu zákonných norem, které se domácího násilí týkají a charakteristikou obsahu těchto norem k celé problematice. K tomuto byly prostudovány potřebné zákony, normy, literatura a další dostupné informační zdroje.

V teoretické části je dále podrobně popsán institut vykázání a možný postup hlídky Policie České republiky na místě u události se znaky domácího násilí v případě užití institutu vykázání. Tato část je rozčleněna na přijetí oznámení a výjezd hlídky Policie České republiky na místo, příjezd hlídky na místo a vstup do obydlí, postup hlídky v obydlí a realizaci samotného vykázání ze strany hlídky, včetně dalších návazných opatření. Rovněž v této části uvádím některé takticko – bezpečnostní zásady služebního zákroku, možný postup z psychologického hlediska, z hlediska zákona a v případě nutnosti následnou realizaci vykázání. Tento navržený postup tvoří jakýsi základní možný model zákroku hlídky Policie České republiky na místě. V postupu rovněž zmiňuji oprávnění jiných složek integrovaného záchranného systému nebo institucí, které se mohou takového zásahu zúčastnit.

Cílem práce bylo jednak prošetřit dosavadní zkušenosti policistů, kteří na vybrané části území Statutárního města Plzně v rámci výkonu služby řešili oznámení mající znaky domácího násilí se zásahem dalších složek integrovaného záchranného systému v místě události a jednak prošetřit znalosti obyvatel na vybrané části území Statutárního města Plzně, kteří se setkali s domácím násilím. Ve výzkumné části práce se zabývám hypotézami a metodikou práce. Ke splnění cílů práce a ověření hypotéz byl použit strukturovaný dotazník pro cílový soubor respondentů - policisty a obyvatele na vybrané části území Statutárního města Plzně.

Otázky pro policisty byly zaměřeny na domácí násilí obecně, užití institutu vykazání v případě u události se znaky domácího násilí při zásahu dalších složek integrovaného záchranného systému, druh těchto zasahujících složek, důvod jejich zásahu a znalosti osob týkající se domácího násilí a institutu vykazání přítomných na místě události se znaky domácího násilí. Otázky pro obyvatele byly zaměřeny na jejich znalosti o domácím násilí, institutu vykazání a vlastní zkušenosti z problematiky.

Výsledky dotazníkového šetření a následná diskuze k hypotézám práce ukázaly, že v případě zásahu dalších složek integrovaného záchranného systému v místě domácího násilí většinou nedochází k užití institutu vykazání. Z dalších složek integrovaného záchranného systému, kromě Policie České republiky, se zásahů účastní zejména výjezdová skupina zdravotnické záchranné služby z důvodu poskytování zdravotnické pomoci při ohrožení života a zdraví osob nacházejících se na místě události. Z jiných složek integrovaného záchranného systému byl také uveden Hasičský záchranný sbor České republiky, jehož účast u zásahu spočívala v záchraně osob a městská policie, jejíž činnost spočívala v zajištění zasahujících policistů z takticko - bezpečnostního hlediska. Vyhodnocením dotazníků obyvatel bylo také prokázáno, že nadpoloviční většina dotazovaných má znalosti o domácím násilí a institutu vykazání.

Z dotazníků bylo také zjištěno, že převažující oběti domácího násilí jsou ženy a nadpoloviční většina respondentů řešila, případně by řešila domácí násilí v rodině nebo okruhu přátel.

Klíčová slova: integrovaný záchranný systém, Policie České republiky, domácí násilí, institut vykázání.

Abstract

The bachelor thesis is focused on protection of domestic violence victims through the institute reporting. The Institute is reporting police officer's authorization pursuant to Act No. 273/2008 Coll., about the Police of the Czech Republic. In the introduction of this thesis there is described the basic division, development of the whole problem, aims of work and the way to achieve these objectives.

Theoretical part presents basic characteristics of the Institute's recognition as a part of domestic violence, lists and other basic components of integrated rescue system that interventions can participate in such events. Furthermore, theoretical part describes characteristic of a selected part of the city of Pilsen, where the research was conducted to achieve the objectives of this thesis. It is defined in details what exactly the home violence is, what are its characteristics and forms, which regulate violence at home and institute reporting Czech legal order stating the list of legal standards that relate to home violence and the characteristics of the content of these standards to the whole issue. There has been studied necessary laws, standards, literature and other information sources.

In this theoretical part there is described in details ordering violent out as possible and institute reporting procedure Patrol Police of the Czech Republic on site at the event with signs of home violence in case of the use of the Institute's recognition. This section is divided into the notification and exit Patrol Police of the Czech Republic in place, place guards on arrival and entry into the dwelling procedure patrols in the dwelling itself and the implementation of recognition by the patrols, including other related measures. Also in this section, some tactical and security policies of the police action, a possible approach from a psychological point of view, in terms of the Act and, if necessary, subsequent implementation reporting. This proposed procedure creates a kind of basic possible model patrol of Police of the Czech Republic on the site. The proposed procedure also mentions the legitimate other components of the integrated rescue system, or institutions that may participate in such an intervention.

The aim of the study was to investigate the experience of police officers, who on the selected part within the city of Pilsen in the performance of services solved notice signs of domestic violence triggered by other components of integrated rescue system in place to investigate events and knowledge to selected part of the population within the city of Pilsen, who met with domestic violence. The research part of the thesis deals with hypotheses and methodology of work. To meet objectives of work and test hypotheses structured questionnaire was used for the target group of respondents - police and residents on the selected area within the city of Pilsen.

Questions for police officers were focused on domestic violence in general, use of the Institute's recognition in case of intervention in the event the signs of home violence in the intervention of the other components of the integrated rescue system, the nature of intervening units, the reason for their intervention and the knowledge of persons related to domestic violence and institute reporting on the present location of the event with signs of domestic violence. Questions for residents were focused on their knowledge about domestic violence, institute reporting and personal experience of the issue.

The results of the survey and subsequent discussion of the hypotheses of this study showed that in the case of intervention of the other components of the integrated rescue system in place home violence usually does not use the Institute's recognition. The other components of the Integrated Rescue System, except the Police of the Czech Republic, is participating in interventions in particular, this group of emergency medical services because of the provision of medical assistance for loss of life and health of persons on-site events. The other components of the integrated rescue system was also Fire Brigade Czech Republic, whose participation in the intervention was to rescue people and also the city police, whose activities consisted ensure that the police officers involved Tactical - security point of view. Evaluation questionnaires population has also been shown that a majority of respondents have knowledge about domestic violence and institute reporting.

The questionnaire was also found that the predominant victims of domestic violence are women a majority of respondents dealt with, or to address domestic violence in the family or circle of friends.

Key words: Integrated Rescue System of the Czech Police domestic violence, recognition of the institute.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 6. 8. 2014

.....

Petr Blabol

Poděkování

Rád bych vyjádřil poděkování svému vedoucímu práce panu Ing. Liboru Líbalovi za vedení bakalářské práce, paní Mgr. Renatě Havránkové, Ph.D. za podnětné připomínky při zpracovávání práce a kpt. Mgr. Zbyňku Bočanovi za odborné konzultace a informace k bakalářské práci. Také děkuji svým blízkým za podporu při studiu.

OBSAH:

ÚVOD	12
1 TEORETICKÁ ČÁST	14
1.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	15
1.2 DEFINOVÁNÍ DOMÁCÍHO NÁSILÍ	16
1.3 ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	18
1.4 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	18
1.5 PRÁVNÍ ÚPRAVA PROBLEMATIKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	20
1.5.1 Zákon o Policii České republiky	21
1.5.2 Trestní zákoník	21
1.5.3 Občanský zákoník	22
1.5.4 Občanský soudní řád	23
1.5.5 Zákon o sociálních službách	23
1.5.6 Zákon o obětech trestných činů	24
1.5.7 Zákon o přestupcích	24
1.5.8 Zákon o sociálně-právní ochraně dětí	25
1.6 INSTITUT VYKÁZÁNÍ	25
1.6.1 Přijetí oznámení a výjezd hlídky Policie ČR na místo	26
1.6.2 Příjezd hlídky Policie ČR na místo a vstup do obydlí	27
1.6.3 Postup hlídky Policie ČR v obydlí	28
1.6.4 Realizace samotného vykázání ze strany hlídky Policie ČR	30
1.6.5 Další náležitosti vykázání	31
2 HYPOTÉZY A METODIKA PRÁCE	34
2.1 HYPOTÉZY	34
2.2 METODIKA	34
3 VÝSLEDKY	36
3.1 DOTAZNÍK Č. 1 POLICISTÉ	37
3.2 DOTAZNÍK Č. 2 OBYVATELÉ	42
4 DISKUZE	53
4.1 POLICISTÉ	53
4.1 OBYVATELÉ	57
4.3 ZHODNOCENÍ HYPOTÉZ	61
5 ZÁVĚR	63
6 SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	65
7 PŘÍLOHY	69

Seznam použitých zkratek

HZS ČR	-	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	-	Integrovaný záchranný systém
OHS	-	Oddělení hlídkové služby
OOP	-	Obvodní oddělení Policie České republiky
Policie ČR	-	Policie České republiky
SKPV	-	Služba kriminální policie a vyšetřování
ZZS	-	Zdravotnická záchranná služba

Úvod

Tématem bakalářské práce je ochrana života a zdraví obětí domácího násilí prostřednictvím institutu vykazání, jakožto jednoho z oprávnění Policie České republiky („dále jen Policie ČR“). Toto téma bylo zvoleno, protože problematika domácího násilí a institutu vykazání je, mimo další oblasti a činnosti, náplní výkonu dozorčí služby na obvodním oddělení Policie Plzeň 1, kde vykonávám službu. Opakovaně jsem již v minulosti řešil události se znaky domácího násilí včetně užití institutu vykazání, tudíž se mě tato problematika dotýká nejen z profesního, ale i z lidského hlediska.

Již od změny společnosti na společnost patriarchální byla mužská dominance, v různých formách páchané násilí na ženách i v rodině celospolečensky tolerovaným právem. Po velmi dlouhou dobu bylo domácí násilí chápáno jako soukromá a vnitřní věc rodiny. Rovněž v minulosti byl postup policie u případů domácího násilí často, mimo závažné případy spojené s těžkým ublížením na zdraví, liknavý a nedostačující. Incidentsy byly řešeny formou uklidňující komunikace, což však bylo zpravidla neúčinné. Na druhou stranu je potřeba říci, že samotná policejní intervence není spásonosná, na zásah policie musí navazovat další opatření.

„Co je to vlastně rodina? Je to společenství, kde se sdílí čas a prostor, úzkosti, naděje, kde se soužitím všichni učí pro život, kde všichni dávají i přijímají, kde formují svou osobnost, mají možnost zrát k moudrosti a kde podstatnou složkou všeho je vzájemně sdílená a působená radost“ (1). Taková charakteristika rodiny, však v rodině, kde dochází k různým formám domácího násilí, neplatí, jedná se o rodinu disfunkční. Domácí násilí se navenek zpravidla projevuje jako rodinné rozepře, avšak ve skutečnosti značí něco zcela jiného, závažný sociálně patologický jev. V případě rodinných rozepří jde o singulární, situačně podmíněné záležitosti mezi dvěma konfliktními stranami, jejichž vztah není blíže tematizován a je hodnocen jako symetrický. Naproti tomu domácí násilí je funkcionální, jeho cílem je stabilizace nadvlády a kontroly (2).

Při domácím násilí je především zvýrazňován devastující dopad na celou rodinu, která přestává plnit své funkce. Světová zdravotnická organizace definovala proto násilí mezi rodiči rovněž jako psychické týrání dětí (2). Domácím násilím jsou však také ohroženi senioři.

S rozvojem společnosti, s přijetím celé řady právních předpisů a se změnou postavení žen ve společnosti však dochází k pozvolné změně tohoto negativního stavu. Záleží ovšem také na sociokulturním prostředí, ve kterém problematiku domácího násilí hodnotíme. V určitých oblastech není postavení žen, dětí a starých lidí z našeho pohledu záviděníhodné a domácí násilí může být stále společensky akceptované. Přes všechny pozitivní změny se však domácí násilí vyskytuje ve všech socioekonomických, etnických, rasových či náboženských vrstvách. Rovněž agresori nebo oběti se rekrutují ze všech společenských vrstev. V civilizovanějším světě se také nově začíná objevovat násilí páchané ženami na mužích. Z pohledu České republiky je násilí páchané na ženách a dětech, případně dalších členech rodiny společensky a právně nepřijatelné.

Teoretická část práce je zaměřena na domácí násilí, jeho právní úpravu, znaky, formy, užití institutu vykázání ze strany Police ČR a možný postup hlídky policie na místě incidentu s rozpoznáním domácím násilím.

Při zpracování bakalářské práce byl sledován aktuální vývoj celé problematiky, také jsem využíval vlastních zkušeností z dané problematiky. Dále byla prostudována literatura, platná legislativa, jiné odborné zdroje a následně bylo vše ověřeno v praxi. Toto ověřování probíhalo v prostředí jedné ze složek integrovaného záchranného systému („dále jen IZS“) – Policie ČR s místní příslušností pro městskou část Plzeň 1 a dále v prostředí mezi různými vrstvami obyvatelstva na teritoriu Plzeň 1.

Cílem práce bylo pomocí dotazníkového šetření prošetřit dosavadní zkušenosti policistů, kteří na vybrané části území Statutárního města Plzně v rámci výkonu služby řešili oznámení mající znaky domácího násilí, se zásahem dalších složek IZS v místě události. Také byly stejným způsobem prošetřeny znalosti obyvatel na vybrané části území Statutárního města Plzně, kteří se setkali s domácím násilím.

1 Teoretická část

Ochrana života a zdraví je nejen z pohledu orgánů veřejné správy v České republice, ale i z pohledu každého občana České republiky tím nejvyšším zájmem nebo by samozřejmě měla být.

Institut vykázání v oblasti domácího násilí je zákonným oprávněním policisty. Obdobné oprávnění má také na základě zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů předseda senátu, který jej činí prostřednictvím vydání předběžného opatření. Výkon tohoto rozhodnutí, tzv. přímou exekuci však na místě provádí soudní vykonavatel v součinnosti s příslušnými státními orgány (3).

Rozdíl mezi těmito oprávněními je následující. Zatímco u vykázání ze strany Policie ČR není očekávána aktivní účast oběti – vykázání neprobíhá na návrh této oběti, tak u vykázání soudního musí být účast ohrožené osoby aktivní – vykázání proběhne pouze na její návrh.

Základním právním předpisem upravujícím institut vykázání v problematice domácího násilí je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („dále jen zákon o Policii ČR“). Vykázání je prostředek k ochraně života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti osoby ohrožené, tedy u oběti domácího násilí, před násilnou – posléze vykázanou osobou. Na zákon o Policii ČR navazuje závazný pokyn policejního prezidenta („dále jen ZPPP“) č. 166/2009 o provádění vykázání a metodická příručka ředitele ředitelství pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 1/2010 k realizaci ZPPP č. 166/2009 o provádění vykázání.

Vykázání je jedním z oprávnění policisty, na základě kterého je násilná osoba povinna opustit společné obydlí s ohroženou osobou (4). Jedná se o opatření netrestního charakteru. Vykázání je preventivní reakcí na nebezpečné chování osoby násilné, jeho cílem je omezit riziko případných budoucích útoků. Vykázání tedy nenahrazuje sankcionování násilné - vykázané osoby za její protiprávní jednání. Vykázání zahrnuje jak personální, tak teritoriální ochranu a jeho smyslem je ochrana oběti domácího násilí, bez ohledu na právní kvalifikaci jednání pachatele a jeho následný postih.

„Když jde o ukončení násilí v rodině, stává se nejvyšším příkázáním tzv. strategie vměšování, neboť pasivita a nic nedělaní pomáhá pachateli a nesvědčí oběti“ (5).

Dalšími složkami IZS zasahujícími u domácího násilí společně s Policií ČR mohou být příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky („dále jen HZS ČR“), členové výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby („dále jen ZZS“), ale i pracovníci havarijních služeb, městské policie a další (6).

1.1 Charakteristika území

Městský obvod Plzeň 1 je nejlidnatější městskou částí na území Statutárního města Plzně, která se rozkládá v jeho severní části. Zahrnuje historickou část Roudná, vilové čtvrti Lochotín, Bílá Hora, sídlištní části Severní Předměstí, Bolevec, Košutka a Vinice. Počet obyvatel tohoto městského obvodu přesahuje hranici 50.000 obyvatel (7).

Na teritoriu této městské části se nacházejí dvě obvodní oddělení policie ČR („dále jen OOP“) a to OOP Plzeň 1 a OOP Plzeň Vinice, která jsou místně příslušná k realizaci samotného vykázání na teritoriu Plzeň 1. Další součásti Policie ČR, jako např. oddělení hlídkové služby („dále jen OHS“), služba kriminální policie a vyšetřování („dále jen SKPV“) nebo skupina služební kynologie se mohou účastnit samotného zásahu Policie ČR v místě domácího násilí, případně u takového oznámení prvotně zasahovat. Příslušník SKPV může v určitých případech také realizovat samotné vykázání, pokud řešené oznámení spadá do jeho věcné příslušnosti.

Na území Plzeňského kraje bylo od roku 2009 do současnosti realizováno 183 vykázání (8). V letech 2011 až 2013 bylo na předmětném území Plzně 1 realizováno 12 vykázání (9). Samotných incidentů, kde jsou v menší nebo ve větší míře splněny některé ze znaků domácího násilí a na místě zasahují další složky IZS je však bezpočet.

1.2 Definování domácího násilí

„Domácí násilí je převážně v soukromí jednostranně cílený, opakující se dynamický systém nebezpečných útoků proti životu, zdraví, svobodě, nebo útoků proti lidské důstojnosti osoby blízké (nebo blízkých osob), především psychického, fyzického nebo sexuálního charakteru“ (10).

Předmětem takového útoku může být také osoba jiná než blízká, za podmínky, že žije s násilnou osobou ve společném obydlí - v bytě nebo domě. V rámci domácího násilí tedy lze identifikovat osobu násilnou a osobu ohroženou (11).

Pro domácí násilí jsou charakteristické intenzivní a trvalé násilné akty, které se stávají součástí běžného života. Násilná osoba získává pomocí násilí kontrolu, převahu nad ohroženou osobou. Domácí násilí vede u ohrožené osoby ke ztrátě schopnosti či snahy zastavit toto domácí násilí.

„Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel či partner“ (11).

„Jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá navzájem pociťovala jako svou újmu vlastní“. Jinou osobou je jakákoliv osoba, než osoba blízká, pokud žije s násilnou osobou - pachatelem ve společně obývaném obydlí (11).

„Ohroženou osobou je osoba, která je ohrožena nebezpečným útokem proti životu, zdraví anebo svobodě a také osoba, která je ohrožena zvláště závažným útokem proti lidské důstojnosti ze strany násilné osoby“ (11).

Dítě bývá často tzv. sekundární obětí domácího násilí, tedy nepřímou obětí, neboť je v případě přítomnosti domácího násilí v rodině vždy ohroženo na psychickém zdraví a lidské důstojnosti, vlivem jeho velké vnímavosti a citlivosti na takové negativní podněty. Vzhledem k tomuto lze mezi domácí násilí někdy řadit také syndrom CAN (Child abused and neglect), syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Podobně je tomu v případě syndromu EAN (Elder abuse and neglect), který značí násilí na seniorech.

Další významně ohroženou skupinou osob domácím násilím jsou zdravotně postižení, vzhledem ke svojí závislosti, a to nejen duševní, na dalších členech domácnosti, často však bohužel na násilné osobě.

V roce 2003 v rámci mezinárodního výzkumu násilí na ženách, provedly Sociologický ústav Akademie věd České republiky a Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze výzkum, podle kterého bylo zjištěno, že 38% žen v České republice zažilo během svého života alespoň některou z forem násilí ze strany svého partnera (12). Až 97 % obětí domácího násilí jsou ženy (13).

„Násilnou osobou je osoba, která ohrožuje ohroženou osobu na životě, zdraví anebo svobodě, nebo lidské důstojnosti, žije s ohroženou osobou ve společném obydlí, je či byla spolu s ohroženou osobou v intimním rodinném či jiném obdobném vztahu a lze důvodně předpokládat, že se taková osoba bude dopouštět i nadále nebezpečného útoku proti lidské důstojnosti“ (11).

Vykázaná osoba značí násilnou osobu, proti které byl policistou užit institut vykázání. Také se může jednat o osobu, které byla uložena povinnost na základě předběžného opatření soudu.

„Incidentem se rozumí událost mezi osobami blízkými žijícími ve společném obydlí vykazující do různé míry naplněné typické znaky domácího násilí“ (4).

„Hrozba nebezpečného útoku znamená důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek přímé ohrožení života, zdraví anebo svobody ohrožené osoby, např. útok za použití zbraně. Hrozba zvláště závažného útoku znamená důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek zvláště závažné ponížení lidské důstojnosti ohrožené osoby, jedná se zejména o hrozbu hrubého ponižování psychického, sexuálního rázu, apod.“ (4).

Obydlím se rozumí byt, dům, nebo jiný prostor sloužící k bydlení a příslušenství k nim náležející. Pro právní účely se však vyžaduje skutečné společné bydlení, pouhé vedení společné domácnosti je tedy nedostačující (14).

Domácí násilí rovněž způsobuje velké ekonomické škody. Jako celková částka ekonomických dopadů domácího násilí v České republice byla tato škoda v roce 2010 odhadnuta na 1.328 milionu Kč. V této částce jsou zahrnuty náklady Policie ČR, státních zastupitelství, soudů, přestupkových řízení, dotace na poskytování sociálních služeb, zdravotnictví, náklady na vyplacené podpory v nezaměstnanosti, nemocenské dávky a další (15).

1.3 Znaky domácího násilí

Mezi znaky domácího násilí patří:

- opakovanost a dlouhodobost – tímto se rozumí opakované, po delší dobu vedené útoky - násilí. Domácím násilím tedy většinou není ojedinělý útok, i kdyby měl závažné následky,
- eskalace intenzity útoků – domácí násilí začíná obvykle jednotlivými útoky psychického rázu, tedy útoky proti lidské důstojnosti. K těmto útokům se mohou přidávat stupňující se útoky fyzické, tedy útoky proti životu a zdraví,
- vzájemná blízkost osob – účastníci domácího násilí jsou nebo v minulosti byli osobami blízkými,
- uplatnění moci a kontroly – postavení ohrožené a násilné osoby je nerovné a jejich role se zpravidla v průběhu opakovaných incidentů nemění. Násilná osoba uplatňuje moc a kontrolu nad každodenním životem ohrožené osoby. V určitých případech může docházet k opětvání násilí, což však většinou značí akt zoufalého boje proti bezmoci nebo snaha o odpor s cílem zabránit dalšímu násilí (16).

1.4 Formy domácího násilí

Domácí násilí může nabývat různých forem. Nejčastější jsou kombinace fyzického a psychického násilí. K takovému násilí dochází převážně v soukromí, nedotknutelném obydlí.

Může k němu však docházet také na jiných místech společného bytí, jako např. hotel, hostel, ubytovna, apod. Častou formou domácího násilí je fyzické (brachiální) násilí, které může mít formu aktivní nebo pasivní.

Aktivní forma násilí znamená ohrožování či útoky předměty schopnými způsobit újmu na zdraví nebo životě, jako škracení, bití rukama, kopání, fackování, apod. Pasivní násilí může značit např. neposkytnutí pomoci. Poměrně častou formou bývá také psychické násilí. Jedná se o vyhrožování, vydírání, ponižování, zákazy apod. Domácí násilí může být charakterizováno také dalšími formami, které v sobě zahrnují fyzickou nebo psychickou stránku, případně obojí. Tyto formy domácího násilí jsou:

- emocionální násilí, což může například znamenat soustavnou kontrolu nad životem, využívání dětí jako prostředku k nátlaku, vyhrožování likvidací domácích zvířat apod.,
- sociální násilí, které značí zejména zákaz kontaktů s okolím. Cílem tohoto násilí je oběť sociálně izolovat. Jedná se o jednostranné prosazování vůle násilné osoby ve všech oblastech společného života,
- ekonomické násilí, které znamená kontrolu nad příjmy a výdaji, neposkytování či omezování přístupu k finančním prostředkům, případně také zakazování oběti hledat si zaměstnání,
- sexuální násilí, které zahrnuje nucení k sexuálním praktikám a pohlavnímu styku vůbec, znásilnění a podobně. Toto může nabývat bezdotykové nebo dotykové podoby.

V rámci tzv. širšího pojetí domácího násilí hovoříme o veškerých formách násilí. Oproti tomu užší pojetí domácího násilí uvažuje pouze o násilí fyzickém. V této problematice se také můžeme setkat s dalším možným dělením na intimní a neintimní domácí násilí (17).

1.5 Právní úprava problematiky domácího násilí

Právní úprava problematiky domácího násilí v České republice vychází z ústavního pořádku a mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Základními právními normami v České republice jsou Ústavní zákon č. 1/1993 Ústava České republiky a usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky.

Listina základních práv a svobod zaručuje svobodu a rovnost lidem v důstojnosti a právech, právo na život, nedotknutelnost osoby a zákaz krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení. Rovněž také deklaruje právo osoby na zachování lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a ochranu jména (18). Z pohledu mezinárodních smluv jde například o Úmluvu na ochranu lidských práv a základních svobod (tzv. Evropská úmluva), Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluvu o právech dítěte nebo Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen.

Z pohledu práva Evropské unie se jedná o rozhodnutí Evropského parlamentu a rady č. 779/2007/ES, kterým se zavádí program Daphne III, který se týká předcházení násilí a jeho potírání, také v případě problematiky domácího násilí. Dále rovněž evropský ochranný příkaz, který doplňuje nařízení o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech (19).

Na tyto shora uvedené právní normy navazují další právní předpisy. Domácí násilí má široký záběr v rámci právní problematiky v České republice. Problematika domácího násilí zasahuje do práva trestního, ale i občanského, přestupkového a policejního. Český platný právní řád jako takový však nezná pojem domácí násilí. Tento pojem se však vyskytuje v různých odborných zdrojích.

Pod tímto pojmem si tedy můžeme představit celou problematiku, kdy dílčí části řešené zákony jsou nazývány různě. Významné v celé problematice bylo rovněž vydání zákona č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Tímto zákonem bylo změněno sedm jiných zákonů, jako například zákon o Policii ČR.

Vlivem těchto změn došlo také ke zřízení intervenčních center pro úrovně krajů. V důvodové zprávě k tomuto zákonu se také objevuje pojem domácí násilí (20).

1.5.1 Zákon o Policii České republiky

Zákon o Policii ČR řeší v ust. § 44 až 47 institut vykazání a také stanovuje povinnost Policie ČR sloužit veřejnosti. Tento zákon dále stanovuje úkoly Policie ČR, „chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu“ (21).

1.5.2 Trestní zákoník

Jedním z právních předpisů týkajících se domácího násilí je zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů („dále jen trestní zákoník“). Jednání, které svými znaky splňuje kritéria pro označení domácí násilí, může rovněž naplňovat skutkové podstaty různých trestných činů, jako např. trestný čin ublížení na zdraví podle ust. § 146 trestního zákoníku.

V tomto právním předpise je nicméně uveden v ust. § 199 trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí. V tomto skutku je kladen důraz na společně obývané obydlí (14). V případě trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí, také není potřeba souhlasu poškozeného, neboť tento trestný čin není uveden v ust. § 163 zákona č. 141/1961 o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů („dále jen trestní řád“), což je pro možnost ochrany ohrožené osoby důležité (22).

V určitých případech je také možno aplikovat ust. § 198, které značí trestný čin týrání svěřené osoby, případně trestný čin podle ust. § 354 nebezpečné pronásledování (tzv. stalking), které bývá uváděno také jako jedna z častých forem domácího násilí. Stalking však sám osobě neznačí domácí násilí, neboť se může týkat také osob nežijících ve společném obydlí (14).

Porušení povinností uložených vykázané osobě v rámci vykázaní může mít za následek naplnění skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle ust. § 337 trestního zákoníku. Toto ustanovení hovoří o tom, že *„kdo se dopustí závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil vykázaní podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí o předběžném opatření soudu, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta“* (14).

1.5.3 Občanský zákoník

Uvedená právní norma, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů („dále jen občanský zákoník“) je účinná od 1. ledna 2014. Problematiku domácího násilí konkrétně řeší v ust. § 751 až § 753. Tato právní úprava také nově pracuje s pojmem domácí násilí, jakkoliv tento pojem blíže nespecifikuje. V uvedených ustanoveních se hovoří o možnosti soudu na návrh dotčeného manžela omezit, případně vyloučit druhého manžela z práva v domě nebo bytě bydlet (23).

K tomuto může dojít při společném bydlení manželů v domě nebo bytě, ve kterém se nachází rodinná domácnost manželů, v případě, že se jeden z manželů dopouští tělesného nebo duševního násilí vůči druhému, nebo jinému, a to takovým způsobem, že se toto společné bydlení stane nesnesitelným (23).

„Manželé mají obydlí tam, kde mají rodinnou domácnost. Stejný postup lze také aplikovat na manžele rozvedené, a to i v případě, že spolu bydlí společně, jinde než v rodinné domácnosti“. Tato omezení práv určí soud nejdéle na dobu šesti měsíců. Pozitivem této novely je, že zákonodárce zohlednil rovněž duševní násilí. *„Právo domáhat se ochrany proti domácímu násilí má také každá jiná osoba, která žije spolu s manžely nebo rozvedenými manžely v rodinné domácnosti“*. Následně ust. § 3021 hovoří o tom, že proti domácímu násilí v případě společného bydlení jiných osob, než jsou manželé, se postupuje stejným způsobem, jako u shora popsaných případů (23).

Předchozí právní úprava platná do 31. prosince 2013, zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů v ust. § 115 hovořil pouze o společné domácnosti, kterou tvoří „*fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, či přispívají určitými službami*“ (24).

Datem 31. prosince 2013 rovněž skončila platnost zákona č. 94/1963 o rodině ve znění pozdějších předpisů, kde však nebyly uvedeny žádné sankce pro narušitele pokojného rodinného soužití. (25).

1.5.4 Občanský soudní řád

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů dává předsedovi senátu prostřednictvím ust. § 76b možnost předběžným opatřením uložit účastníkovi řízení, proti kterému návrh směřuje, určité povinnosti. Zejména jde o opuštění společného obydlí, zákaz zdržování se v něm a nevstupování do něj. Tato povinnost se vztahuje i na jeho bezprostřední okolí. Rozhodnutí o návrhu předběžného opatření není podmíněno předchozím užitím institutu vykázání. Výkon tohoto rozhodnutí – tzv. přímou exekuci provede soud - soudní vykonavatel v součinnosti s příslušnými státními orgány. Povinný je na základě výkonu rozhodnutí vykázán ze společného obydlí (3).

1.5.5 Zákon o sociálních službách

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů řeší problematiku domácího násilí v ust. § 60a, kde jsou uvedena intervenční centra. Osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby je intervenčním centrem nabídnuta pomoc ve formě sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, zájmů a řešení osobních záležitostí. Tato pomoc také obsahuje nabídku poskytnutí ubytování, stravy, a další služby. Ze strany Policie ČR je intervenčnímu centru doručena kopie úředního záznamu o vykázání, kdy pomoc centra je realizována do 48 hodin od tohoto doručení (26).

Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta jiné osobě obývající s ohroženou osobou společně obydli, poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví (26).

1.5.6 Zákon o obětech trestných činů

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů ve znění pozdějších předpisů v ust. § 14 hovoří o tom, že policista v případech stanovených jiným právním předpisem, konkrétně zákonem o Policii ČR, v případě, kdy dochází k ohrožení bezpečí oběti, provede úkon, nebo přijme jiné opatření k zajištění bezpečí oběti (27).

Tímto úkonem nebo jiným opatřením může být institut vykázání, ale i krátkodobá ochrana, která je řešena zákonem o Policii ČR v ust. § 50. Krátkodobou ochranu lze poskytnout kterékoliv osobě, které hrozí závažné riziko. Při rozhodování o poskytnutí ochrany se vždy posuzuje, zda nelze existující riziko eliminovat běžnými policejními činnostmi, nebo zda je nutné použít specializovaný institut krátkodobé ochrany. Krátkodobá ochrana může zahrnovat fyzickou ochranu, dočasnou změnu pobytu osoby, použití zabezpečovací techniky nebo poradensko-preventivní činnost. Krátkodobou ochranu lze poskytnout jen se souhlasem ohrožené osoby, neboť opatření krátkodobé ochrany zpravidla více či méně zasahují do základních práv a svobod chráněné osoby (28).

1.5.7 Zákon o přestupcích

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů řeší v ust. § 49 řeší přestupky proti občanskému soužití. *“Přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch, jinému z nedbalosti ublíží na zdraví, úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním“*. Dále ust. § 47 odst. 1, písm. a) zákona o přestupcích stanoví přestupek proti veřejnému pořádku – neuposlechnutí výzvy úřední osoby, jak bude dále pojednáno (29).

1.5.8 Zákon o sociálně-právní ochraně dětí

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně je v ust. § 52 a v ust. § 53 uvedeno oprávnění zaměstnanců v orgánech sociálně-právní ochrany dětí navštívit obydlí a zároveň povinnost rodičů, umožnit návštěvu takového zaměstnance ve svém obydlí, vše za účelem ochrany života nebo zdraví dítěte nebo pro ochranu jeho práv (30).

1.6 Institut vykázání

Institut vykázání představuje opatření netrestního charakteru, přijímané policistou na místě události na základě zákona o Policii ČR. Policista k tomuto opatření přistupuje na základě vyhodnocení informací z místa incidentu a dalších zjištěných skutečností. Toto opatření reaguje na nebezpečné chování násilné osoby, zahrnuje personální a teritoriální ochranu. Toto opatření je povinen přímo ze zákona učinit stát, prostřednictvím Policie ČR, nikoli tedy ohrožená osoba. Smyslem opatření je primárně oddělení oběti – ohrožené osoby od násilníka.

Oběti je jako další krok poskytnuta návazná komplexní pomoc podle dalších právních předpisů uvedených shora, jako například uchýlení se do azylového domu, právní, sociální a psychologická pomoc, řešení rozvodu, vyživovací povinnosti, péče o děti a další.

„Pokud by nebyl tento postup aplikován, mohlo by docházet ke zvýšení traumatizace osoby ohrožené domácím násilím. Ohrožená osoba je totiž v těchto případech zpravidla ekonomicky oslabena, sociálně izolována, mohou se u ní objevit zdravotní potíže včetně psychických problémů, ztrácí schopnost uplatnění se na trhu práce apod. V důsledku toho má osoba ohrožená domácím násilím tendenci přebírat perspektivu násilné osoby a není schopna racionálně řešit svou situaci“ (10).

Dále bude v práci popsán institut vykázání podle ust. § 44 až § 47 zákona o Policii ČR a možný postup Policie ČR v případě řešení domácího násilí.

Uvedený postup a služební zákrok na místě incidentu domácího násilí není však možno posuzovat jako neměnný, pevně daný, neboť v závislosti na mnoha faktorech může postup hlídky Policie ČR probíhat odlišným způsobem. Tedy záleží na konkrétním případě a konkrétních policistech.

1.6.1 Přijetí oznámení a výjezd hlídky Policie ČR na místo

Policista přijme oznámení s podezřením na domácí násilí. Toto oznámení může být přijato různými cestami, telefonicky na obvodním oddělení Policie ČR, cestou linky tísňového volání 158, v písemné podobě, osobním přijetím na obvodním oddělení Policie ČR, osobně v terénu, apod. Při vyhodnoceném bezprostředním ohrožení zdraví a života je hlídka Policie ČR vyslána na místo neprodleně.

Kvalita přijetí oznámení a jeho vyhodnocení tedy může rozhodovat o osudu oběti. V případě nutnosti jsou na místo prostřednictvím svých operačních středisek vyslány další základní složky IZS.

V rámci vyhodnocování oznámení dále policista provede prvotní šetření. Tímto šetřením jsou myšleny lustrace v dostupných evidencích Policie ČR, např. evidence trestního řízení a kriminalisticky sledovaná událost, s cílem zjistit předchozí incidenty – výjezdy Policie ČR na místo a jiné události řešené Policií ČR v předmětné rodině.

Rovněž je z takticko – bezpečnostního hlediska důležité zjistit informace o osobě podezřelé, zda tato osoba není držitelem střelné zbraně (evidence D-Zbraně) a jakou má závadovou minulost. V případě zjištění informací, které jsou z bezpečnostního hlediska rizikové, mohou být na místo vyslány další hlídky Policie ČR, případně hlídky městské policie. Zjištěné informace musí být neprodleně předány hlídce policie vyslané na místo události.

1.6.2 Příjezd hlídky Policie ČR na místo a vstup do obydlí

Po příjezdu na místo, pokud to situace dovolí, je potřeba provést šetření v domě, či jeho okolí se zaměřením na zjištění informací o předmětné rodině, případně šetření u stykových osob. Tyto informace mohou v dalším posuzování incidentu hrát významnou roli.

Pro vstup do obydlí je důležité vyžádat si souhlas se vstupem od kterékoliv osoby, která jej obývá. Pokud se souhlas nepodaří získat, je možné dále postupovat ve smyslu ust. § 40 zákona o Policii ČR – vstup do obydlí, jiného prostoru, nebo na pozemek, případně podle ust. § 83c trestního zákoníku – vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek. Vstup do obydlí podle shora uvedených ustanovení, při podezření na domácí násilí, je možný v případě nezbytném pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku (14, 21).

V případě příjezdu výjezdové skupiny ZZS na místo jako první, mohou členové této skupiny vstoupit do obydlí na základě ust. § 18 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, a to pokud se v obydlí podle dostupných informací nachází osoba, které má být poskytnuta přednemocniční neodkladná péče (31).

Podle zákona o Policii ČR je nutné, když nehrozí nebezpečí z prodlení nebo ohrožení života anebo zdraví nezúčastněné osoby, zajistit přítomnost této osoby ke vstupu do obydlí (21).

Pokud se v tomto obydlí nacházejí děti, je možné přizvat místně příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí, který má právo návštěvy předmětného obydlí na základě zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů (30).

Podle trestního zákoníku nesmějí být po vstupu do obydlí provedeny žádné jiné úkony, kromě těch, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí. Přibrání nezúčastněné osoby se řídí stejnými pravidly, jako v případě zákona o Policii ČR (14, 21).

1.6.3 Postup hlídky Policie ČR v obydlí

Po vstupu do obydlí je z takticko – bezpečnostního a psychologického hlediska důležité oddělení osob, aktérů incidentu na místě. K tomuto by mělo dojít kvůli zamezení ovlivnění podaného vysvětlení ohrožené osoby násilnou osobou a k zabránění eskalace násilí.

Pokud dochází po vstupu hlídky Policie ČR do obydlí k pokračování agrese, musí policista tuto agresi přerušit i s použitím krajních zákonných prostředků – donucovacích prostředků podle ust. § 51 až § 53 zákona o Policii ČR, v krajním případě pak použití zbraně dle ust. § 56 až § 58 zákona o Policii ČR, případně nutné obrany dle ust. § 29 trestního zákoníku (14, 21).

Policista tedy na místě prvotně řeší ochranu života a zdraví. Rovněž je nezbytné postupovat v obydlí tak, aby nebylo znehodnoceno případné místo činu, s ohledem na další zjištění – zajištění kriminalistických stop.

Stále platí, že v případě nutnosti budou na místo přivolány další složky IZS, v tomto případě již pravděpodobněji výjezdová skupina ZZS, případně další hlídky Policie ČR nebo městské policie.

Na místě je důležitý postup konkrétního policisty, se zaměřením na psychiku oběti. Policista totiž musí oběti (obětím) poskytnout prvotní psychologickou, právní a morální pomoc. Přiměřeně projevená empatie může pomoci k navázání kontaktu s obětí, což je důležité pro zjištění informací z místa.

Policista také dle vlastního uvážení volí formu komunikace jak s možnou obětí, tak s možným pachatelem. K formě komunikace je také důležitý orientační odhad osobnosti. První dojem nebývá založen na racionálním usuzování a mívá bohužel přetrvávající účinky. Pozornost policisty upoutá vše neobvyklé, tedy i chování.

Na místě policista dále zjišťuje informace k oznámení od rodinných příslušníků, případně jiných osob nacházejících se v obydlí. Policista také vyhodnocuje intenzitu posledního útoku, jaká panuje hrozba nebezpečného nebo zvlášť nebezpečného útoku.

Policista dále vyhodnocuje míru rizika pro ohroženou osobu po odjezdu hlídky Policie ČR z místa události, předchází útoky Policií ČR řešené i neřešené, stav ohrožené a násilné osoby, včetně jejich případného ovlivnění alkoholem nebo jinými návykovými látkami, faktický stav obydlí a další vyplynulé skutečnosti (32).

Pokud násilná osoba v obydlí setrvává neoprávněně, policista ji může vyzvat, ať toto obydlí opustí. V tomto případě by nedošlo k realizaci institutu vykázání.

Policista se v rámci vyhodnocování zjištěných informací na místě zaměří především na znaky domácího násilí. K tomuto mu pomáhá diagnostická metoda SARA (Spousal Assault Assessment). Tato metoda je založena na dotazníku o 3 x 5 otázkách. Tyto otázky hodnotí rizikové faktory v rodině. Jde tedy o strukturovaný seznam otázek, který policistovi umožní rychlé a přesné vyhodnocení situace. Otázky jsou klasifikovány odpověďmi ANO – NE (33).

K realizaci samotného vykázání však nemusí být splněny všechny znaky domácího násilí. Záleží na konkrétní situaci a subjektivním posouzení konkrétního policisty. Stanovisko odboru bezpečnostní politiky k postupu Policie ČR při aplikaci institutu vykázání v případě ojedinělého incidentu uvádí:

„Institut vykázání byl do zákona včleněn jako reakce na nedostatečné možnosti policie řešit s předstihem následky domácího násilí. Zákon nedefinuje domácí násilí v celé šíři jeho pojmových znaků. Jako pomůcku pro posouzení situace zmiňuje existenci předcházejících útoků. Institut vykázání nelze bez dalšího využívat extenzivně, vždy je třeba mít na paměti jeho specifickou a účel, pro který byl do normy včleněn. Na druhou stranu jsou-li naplněny zákonné podmínky pro jeho využití, které jsou v porovnání s tím, co o domácím násilí praví nauka, nepoměrně volnější, a policista dospěje k přesvědčení, že jiný postup nezajistí ohrožené osobě dostatečnou ochranu a míra rizika dalšího nebezpečného útoku je vysoká, jeho využití nic nebrání, i kdyby prvním incidentu prokazatelně jiné nepředcházely“ (34).

Pokud tedy policista dospěje k přesvědčení, že využití jiných oprávnění nezajistí efektivní ochranu ohrožené osoby, lze násilnou osobu vykázat, i když znaky domácího násilí, zejména předcházející útoky, zjištěny nebyly (34).

1.6.4 Realizace samotného vykázání ze strany hlídky Policie ČR

„Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, divodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí“ (21).

Přítomnost nezúčastněné osoby je potřeba i při provádění úkonů souvisejících s vykázáním podle ust. § 47 zákona o Policii ČR. Tato osoba nemusí být přítomna, pokud hrozí nebezpečí z prodlení nebo pokud by přítomností takové osoby hrozila eskalace konfliktu na místě incidentu (21).

Samotné vykázání může provést jen policista, který je k tomu oprávněn a který absolvoval příslušné proškolení. Vykázat osobu je totiž oprávněn pouze policista služebně zařazený na SKPV nebo službě pořádkové policie, služebně zařazený na obvodním (místním) oddělení policie (35). Vykázání musí policista oznámit ústně násilné i ohrožené osobě.

Součástí tohoto oznámení musí být poučení o právech a povinnostech těchto osob. Následně policista vyhotoví potvrzení o vykázání, které i s písemným poučením předá ohrožené a vykázané osobě (21).

Součástí vykázání – personální ochrany je také teritoriální ochrana, která značí územní rozsah prostor, který určí policista a na které se vztahuje vykázání. Policista při tomto určování přihlédne k preventivní ochraně ohrožené osoby.

Vykázanou osobu také lze v návaznosti na její protiprávní jednání omezit na osobní svobodě. Toto omezení může být ve dvou rovinách, a to na základě zákona o Policii ČR nebo podle trestního řádu, tj. osoba může být buď zajištěna podle ust. § 26 zákona o Policii ČR nebo zadržena podle ust. § 76 trestního řádu.

V případě podnapilosti může být násilná osoba umístěna do lékařského zařízení – protialkoholní záchytné stanice k vystřízlivění. V případě ovlivnění osoby omamnými a psychotropními látkami nebo alkoholem by také mělo dojít k zajištění odběru jejích tělních tekutin – krve nebo moči, z důvodu dalších procesních úkonů.

Jiný postup bude také zvolen v případě, že policista na místě vyhodnotí psychické vystupování některé ze zúčastněných osob jako nepřirozené. Toto závisí na subjektivním posouzení konkrétního policisty. V tomto případě je žádoucí, aby byla na místo přivolána výjezdová skupina ZZS, případně zajistit převoz do lékařského zařízení k posouzení psychického stavu této osoby lékařem.

Další postup v tomto případě bude tedy záviset na verdiktu lékaře, nejkrajnějším výsledkem může být převoz této osoby do psychiatrické léčebny i bez jejího souhlasu k hospitalizaci (36, 37). V tomto případě lékař postupuje zejména podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách ve znění pozdějších předpisů a podmínkách jejich poskytování (38). V řízení o přípustnosti držení poté rozhoduje soud podle občanského soudního řádu.

Dítě může také být násilnou osobou. V tomto případě by po vykázání mělo následovat jeho odebrání zákonným zástupcům podle ust. § 76, § 76a či § 176 občanského soudního řádu. Poté lze využít institutu ústavní výchovy podle ust. § 46 zákona o rodině nebo ochranných a výchovných opatření podle zákona č. 218/2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (3, 25, 39).

1.6.5 Další náležitosti vykázání

Není-li vykázaná osoba přítomna, poskytne jí policista poučení o jejích právech a povinnostech při prvním kontaktu. Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, má možnost proti němu podat námitky. Tyto námitky však nemají odkladný účinek (21).

Na základě ust. § 45 zákona o Policii ČR je vykázaná osoba povinna opustit předmětný prostor, zdržet se vstupu do tohoto prostoru, zdržet se navazování kontaktu s ohroženou osobou a vydat policistovi všechny klíče od předmětného obydlí, které drží. Vykázaná osoba je policistou poučena o následcích neuposlechnutí výzvy k vydání klíčů od obydlí. Těmito následky se rozumí přestupek proti veřejnému pořádku dle ust. § 47 odst. 1, písm. a) zákona o přestupcích. Zde je uvedeno, že kdo neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, může být sankcionován pokutou do výše 5.000,- Kč (21).

Vykázaná osoba podle ust. § 45 zákona o Policii ČR má právo:

- a) vzít si před vykázáním ze společného obydlí věci k její osobní potřebě, jako například osobní cennosti a osobní doklady,
- b) „vzít si v průběhu vykázání ze společného obydlí věci podle písmene a) věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání“; právo lze uplatnit pouze jedenkrát a to v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,
- c) „ověřovat provedení vykázání zejména na čísle tísňového volání 158“,
- d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání policistou u příslušného útvaru policie (21).

Policista poskytne vykázané osobě také informace o možnostech jejího dalšího ubytování. Ohroženou osobu poučí policista o možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu (3, 21).

„Policista dále ohroženou osobu poučí o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázání přihlíží a které jsou rozhodné k vykázání“ (21).

Policista rovněž musí ve lhůtě 3 dnů od vykázání provést kontrolu, zda se vykázaná osoba v předmětných prostorách - prostoru nezdržuje, tedy, zda dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání. Vykázání je platné na dobu 10ti dnů od jeho provedení.

Tato doba je neměnná. Pouze v případě, že příslušné krajské ředitelství shledá, že podmínky pro vykázání nebyly splněny, může jej ukončit. V tomto případě musí také bez zbytečného odkladu vyrozumět ohroženou a vykázanou osobu (21).

„Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykázání na příslušné intervenční centrum a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu“. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii tohoto záznamu také orgánu sociálně-právní ochrany dětí. V těchto případech je však žádoucí příslušné intervenční centrum vyrozumět po provedení vykázání, jakmile to okolnosti dovolí, jak cestou zaslání záznamu faxem, tak také telefonicky na dosahový mobilní telefon, z důvodu včasné reakce těchto institucí (21).

Policista také ve lhůtě tří dnů od vykázání učiní kontrolu, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání (21).

2 Hypotézy a metodika práce

2.1 Hypotézy

Hypotéza 1 - Dle dosavadních zkušeností oslovených policistů byl v případě zásahu dalších složek integrovaného záchranného systému v místě domácího násilí užit institut vykázání.

Hypotéza 2 - Více než polovina oslovených obyvatel má znalosti o institutu vykázání.

2.2 Metodika

Při zpracování teoretické části bakalářské práce byly prostudovány potřebné zákony, normy, literatura a další dostupné informační zdroje v souvislosti s činností Policie ČR při užití institutu vykázání a problematiky domácího násilí vůbec. V praktické části bakalářské práce bylo užito metody kvantitativního výzkumu. Údaje pro vyhodnocení byly získány anonymním dotazníkovým šetřením. K tomuto šetření byly zpracovány dva druhy dotazníků. Anonymní výzkum probíhal v období od 6. 4. 2014 do 15. 6. 2014.

První z dotazníků (Příloha A) byl zaměřen na policisty a obsahoval 10 otázek. První dvě otázky sloužily k charakteristice zkoumaného souboru (pohlaví, věk, délka služby u Policie ČR a služební zařazení). Další otázky byly zaměřeny na domácí násilí obecně a na užití institutu vykázání v případě události se znaky domácího násilí při zásahu dalších složek IZS.

Druhý dotazník (Příloha B) byl zaměřen na různé vrstvy obyvatelstva na teritoriu Plzeň 1, na jejich znalosti o domácím násilí, institutu vykázání a další informace, obsahoval celkem 14 otázek. První dvě otázky byly zaměřeny na charakteristiku zkoumaného souboru (pohlaví, věk). Zbylé otázky se věnovaly povědomosti obyvatelstva o domácím násilí a institutu vykázání.

Cílový soubor prvního dotazníku se skládal z policistů a policistek Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Městského ředitelství Plzeň. Na teritoriu Plzeň 1 mohou zasahovat nebo se účastnit zásahu různé součásti Policie ČR.

Respondentům z řad Policie ČR bylo osobní cestou rozdáno 60 dotazníků. Z rozdaných dotazníků se jich zpět vrátilo 49. Všechny vrácené dotazníky byly vyplněny správně. Z vyplněných dotazníků bylo zjištěno, že se zásahu u události se znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS zúčastnilo celkem 43 respondentů. Tito odpověděli na všechny otázky v dotazníku položené. Zbylých 6 respondentů odpovědělo pouze na otázky č. 1 až 3 a otázku č. 10.

Cílový soubor druhého dotazníku se skládal z různých vrstev obyvatelstva na teritoriu Plzeň 1.

Respondentům z řad obyvatelstva bylo osobní cestou rozdáno 110 dotazníků. Z takto distribuovaných dotazníků se jich k vyhodnocení vrátilo 92. Tři z těchto dotazníků nebyly vyplněny správně a z výzkumu byly vyřazeny. Z vyplněných dotazníků bylo zjištěno, že 26 respondentů se setkali s domácím násilím. Tito odpověděli na otázky č. 1 až 9. Zbývajících 63 respondentů odpovědělo na otázky č. 1 až 3 a č. 7 až 9. Otázka č. 10 byla společná pro všechny respondenty. Respondenti, kteří na otázku č. 10 odpověděli záporně, ve vyplňování dalších otázek v dotazníku nepokračovali. Znalosti respondentů, kteří se setkali s domácím násilím a kteří nikoliv byly porovnány.

3 Výsledky

Ke splnění cílů bakalářské práce a ověření hypotéz bylo použito kvantitativního anonymního dotazníkového šetření. Jako cílový soubor k ověření hypotézy 1 byli vybráni policisté a policistky Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Městského ředitelství Plzeň s místní příslušností pro městskou část Plzeň 1. Jako cílový soubor druhého dotazníku byli vybráni obyvatelé městské části Plzeň 1.

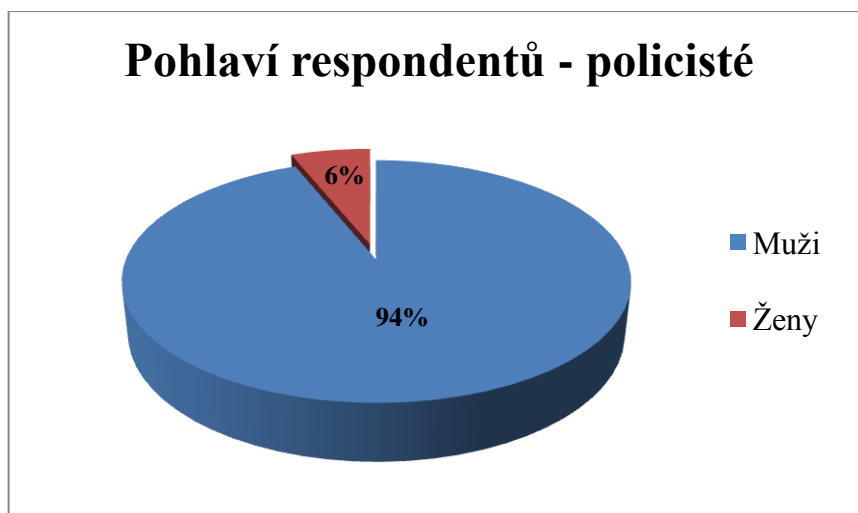
Po kontrole dotazníků bylo použito 49 dotazníků pro prošetření dosavadních zkušeností policistů a k ověření hypotézy 1. K prošetření znalostí obyvatel a ověření hypotézy 2 bylo použito 89 dotazníků. Cíle bakalářské práce byly splněny v praktické části formou dotazníků.

Cílem této kapitoly je na základě vyplněných dotazníků vyhodnocení dosavadních zkušeností policistů, kteří na vybrané části území Statutárního města Plzně v rámci výkonu služby řešili oznámení mající znaky domácího násilí se zásahem dalších složek integrovaného záchranného systému v místě události a vyhodnocení znalostí obyvatel na vybrané části území Statutárního města Plzně, kteří se setkali s domácím násilím.

Ke každé dotazníkové otázce byl vypracován graf, do kterého byly zaneseny zjištěné výsledky.

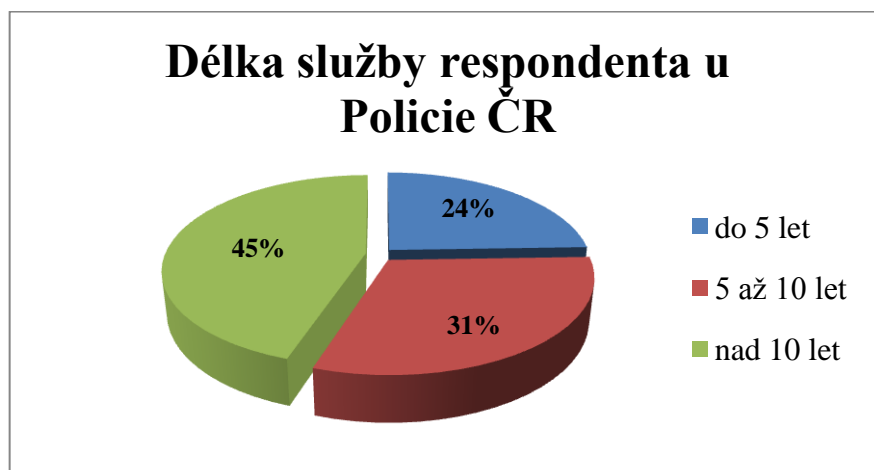
3.1 Dotazník č. 1 policisté

Otázka č. 1 zjišťovala pohlaví respondentů. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že dotazník vyplnilo 46 policistů (94 %) a 3 policistky (4 %).

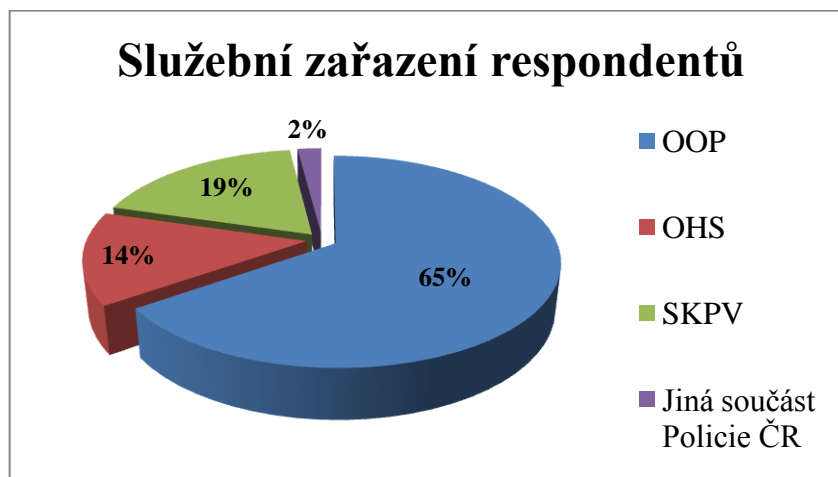
Graf 1: vyhodnocení otázky č. 1, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 2 zjišťovala délku služby respondenta u Policie ČR. Odpověď a) do 5 let označilo 12 respondentů (24 %), odpověď b) 5 až 10 let označilo 15 respondentů (31 %), odpověď c) nad 10 let označilo 22 respondentů (45 %).

Graf 2: vyhodnocení otázky č. 2, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 3 zjišťovala služební zařazení respondentů. Odpověď a) OOP označilo 32 respondentů (65 %), odpověď b) OHS označilo 7 respondentů (14 %), odpověď c) SKPV označilo 9 respondentů (19 %), odpověď d) jiná součást Policie ČR označil jeden respondent (2 %), a to konkrétně oddělení služební kynologie.

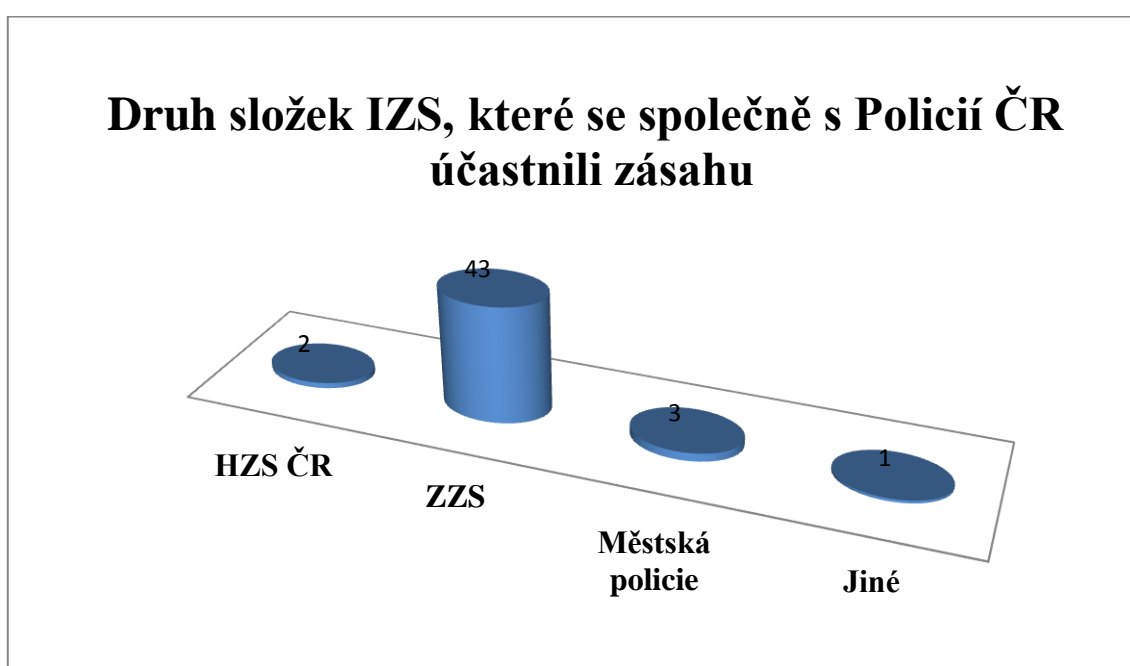
Graf 3: vyhodnocení otázky č. 3, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 4 zjišťovala, zda se respondent zúčastnil zásahu u události se znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS v místě události. Odpověď a) ano označilo 43 respondentů (88 %), odpověď b) ne označilo 6 respondentů (12 %).

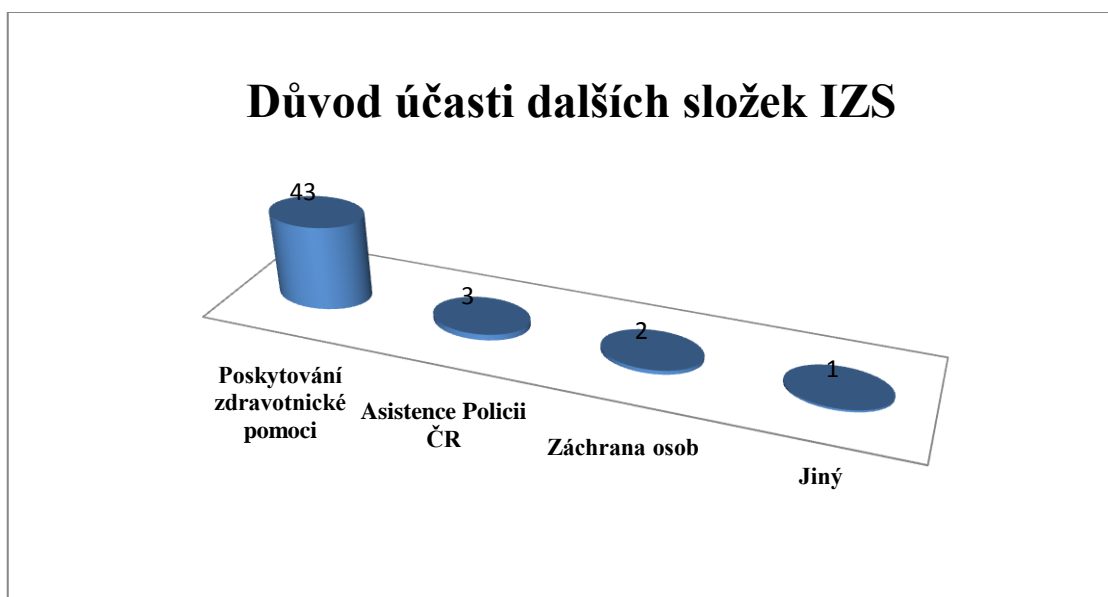
Graf 4: vyhodnocení otázky č. 4, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 5 zjišťovala druh složek IZS, které se společně s Policií ČR účastnily zásahu(ů) v místě události se znaky domácího násilí, kterého se respondent zúčastnil. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 4 dopověděli ano. U této otázky bylo možno označit více odpovědí. Odpověď a) HZS ČR označili 2 respondenti. Odpověď b) výjezdová skupina ZZS označilo 43 respondentů, odpověď c) městská policie označili 3 respondenti, odpověď d) jiné složky označil 1 respondent, který uvedl dosahového pracovníka orgánu sociálně právní ochrany dítěte, který však nepatří mezi ostatní složky IZS.

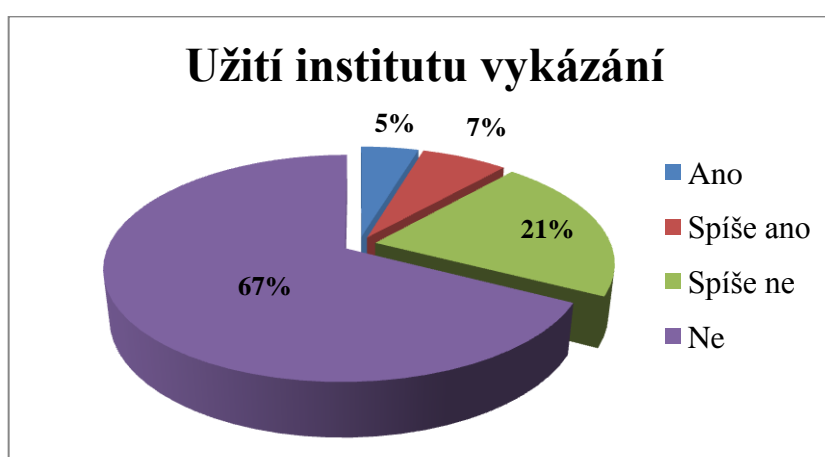
Graf 5: vyhodnocení otázky č. 5, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 6 zjišťovala důvod účasti dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, které nebo kterých se respondent zúčastnil. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 4 odpověděli ano. U této otázky bylo možno označit více odpovědí. Odpověď a) poskytování zdravotnické pomoci při ohrožení života a zdraví osob uvedlo 43 respondentů, odpověď b) asistence Policii ČR z takticko-bezpečnostních důvodů uvedli 3 respondenti, odpověď c) záchrana osob uvedli dva respondenti, odpověď d) jiný důvod uvedl jeden respondent, a to odebrání dítěte rodičům.

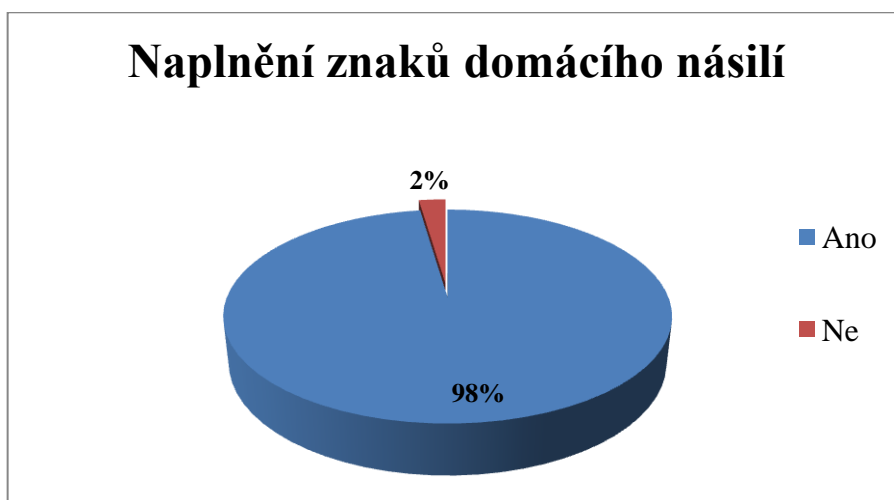
Graf 6: vyhodnocení otázky č. 6, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 7 zjišťovala, zda došlo k užití institutu vykázání při zásahu dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterého nebo kterých se respondent zúčastnil. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 4 odpověděli ano. Odpověď a) ano uvedli 2 respondenti (5 %), odpověď b) spíše ano uvedli 3 respondenti (7 %), odpověď c) spíše ne uvedlo 9 respondentů (21 %), odpověď d) ne uvedlo 29 respondentů (67 %).

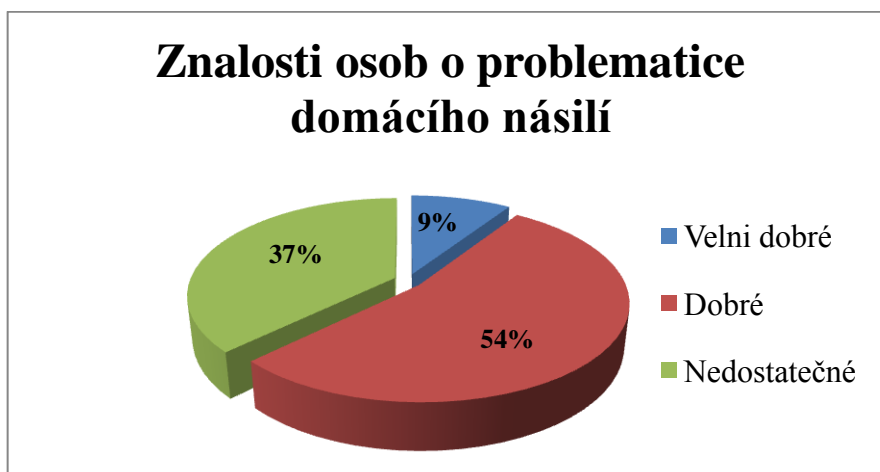
Graf 7: vyhodnocení otázky č. 7, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 8 zjišťovala, zda byly při užití institutu vykázání při zásahu dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterého(ých) se respondent zúčastnil, naplněny všechny znaky domácího násilí, v negativním výsledku, které nebyly naplněny. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 4 odpověděli ano. Odpověď a) označilo 42 respondentů (98 %), odpověď b) ne označil 1 respondent (2 %), který uvedl, že nebyl naplněn znak eskalace intenzity útoků mezi násilnou a ohroženou osobou.

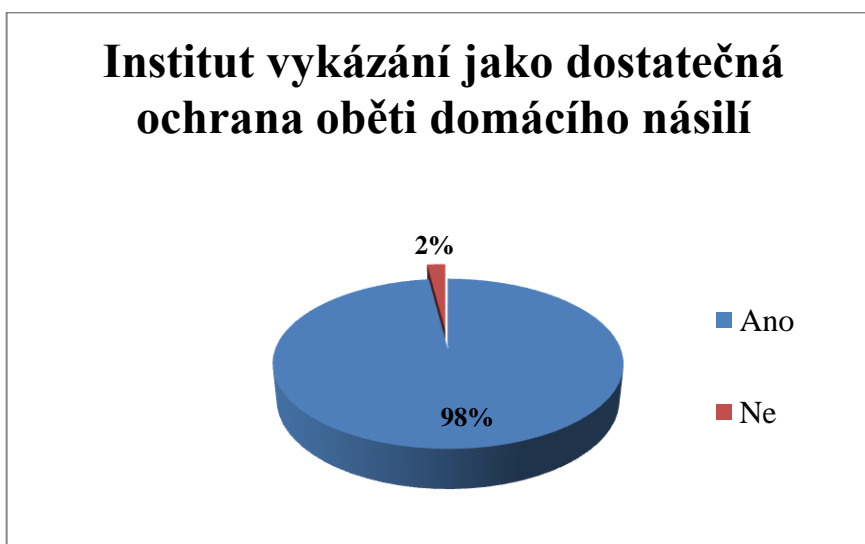
Graf 8: vyhodnocení otázky č. 8, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 9 zjišťovala, jak respondenti hodnotí znalosti osob o problematice domácího násilí, které byly přítomny zásahu složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterých se respondenti zúčastnili. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 4 odpověděli ano. Odpověď a) velmi dobré uvedli 4 respondenti (9 %), odpověď b) dobré uvedlo 23 respondentů (54 %), odpověď c) nedostatečné uvedlo 16 respondentů (37 %).

Graf 9: vyhodnocení otázky č. 9, zdroj: vlastní výzkum.

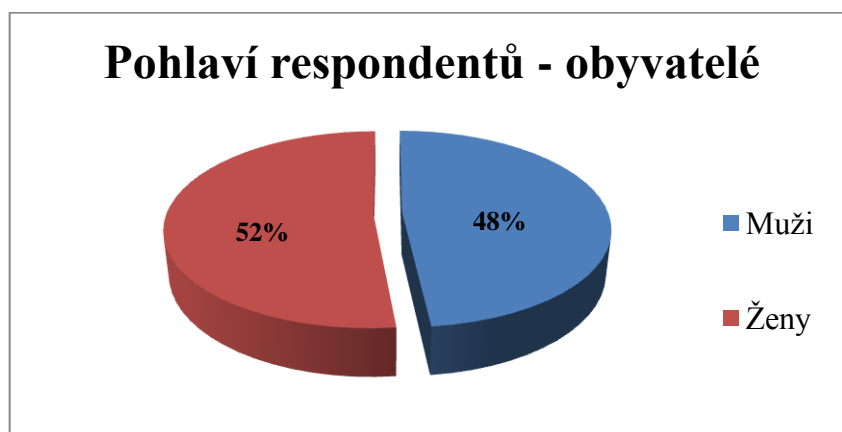
Otázka č. 10 zjišťovala, zda respondenti považují institut vykázání za dostatečnou bezprostřední ochranu oběti domácího násilí, v negativním výsledku návrh jiného řešení. Odpověď a) ano označilo 48 respondentů (98 %), odpověď b) ne označil jeden respondent (2 %), který jako návrh jiného řešení uvedl ustanovení společné dosahové skupiny zahrnující policistu zabývajícím se pouze touto oblastí, pracovníka sociálně právní ochrany dětí, psychologa a pracovníka intervenčního centra.

Graf 10: vyhodnocení otázky č. 10, zdroj: vlastní výzkum.

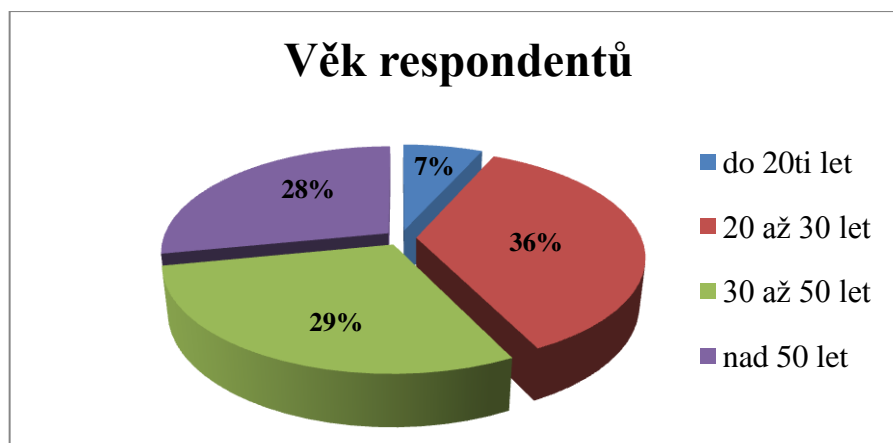
3.2 Dotazník č. 2 obyvatelé

Otázka č. 1 zjišťovala pohlaví respondentů. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že dotazník vyplnilo 43 mužů (48 %) a 46 žen (52 %).

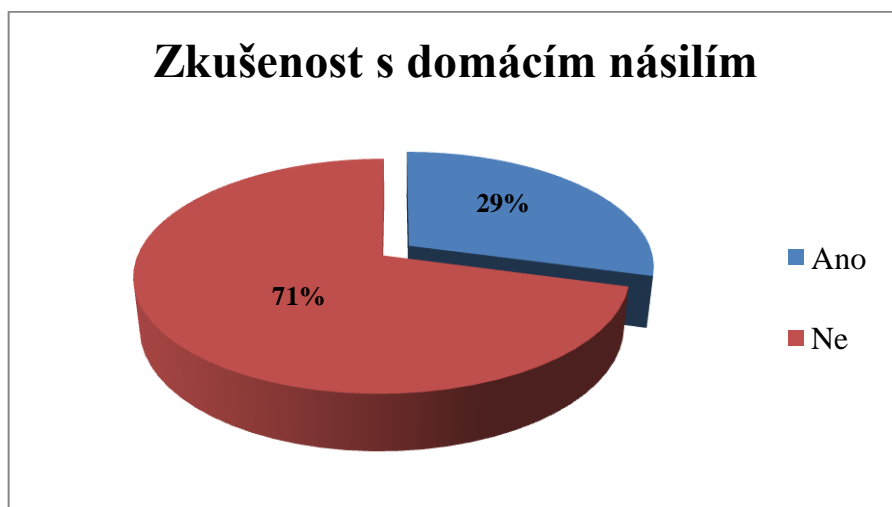
Graf 11: vyhodnocení otázky č. 1, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 2 zjišťovala věk respondentů. Odpověď a) do 20ti let označilo 6 respondentů (7 %), odpověď b) 20 až 30 let označilo 32 respondentů (36 %), odpověď c) 30 až 50 let označilo 26 respondentů (29 %), odpověď d) nad 50 let označilo 25 respondentů (28 %).

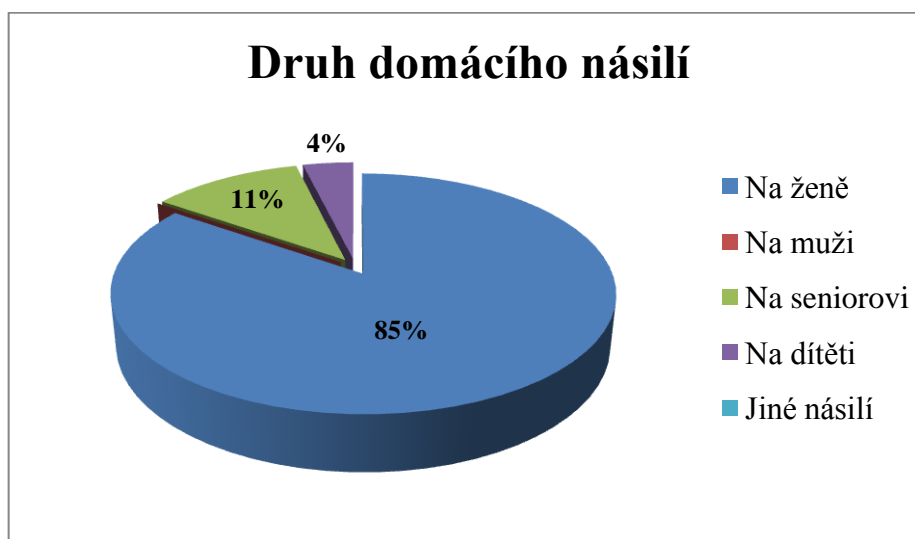
Graf 12: vyhodnocení otázky č. 2, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 3 zjišťovala, zda se respondent setkal s domácím násilím (v rodině, okruhu přátel, v rámci výkonu svého povolání, apod.). Odpověď a) ano uvedlo 26 respondentů (29 %), odpověď b) ne uvedlo 63 respondentů (71 %).

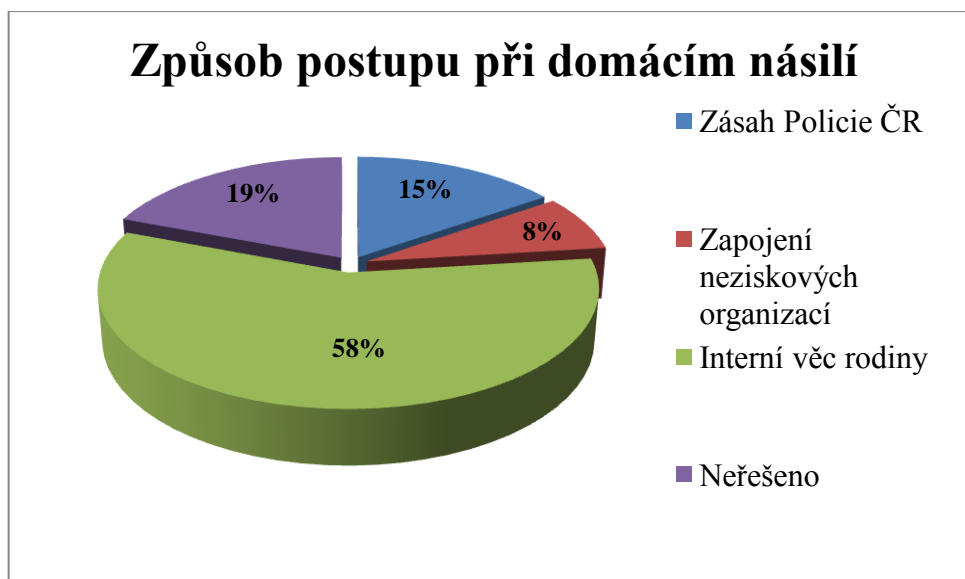
Graf 13: vyhodnocení otázky č. 3, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 4 zjišťovala, o jaký druh domácího násilí šlo. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 3 uvedli ano. Odpověď a) na ženě uvedlo 22 respondentů (85 %), odpověď b) na muži neuvedl žádný respondent, odpověď c) na seniorovi uvedli 3 respondenti (11 %), odpověď d) na dítěti uvedl 1 respondent (4 %), odpověď e) jiné násilí neuvedl žádný respondent.

Graf 14: vyhodnocení otázky č. 4, zdroj: vlastní výzkum.

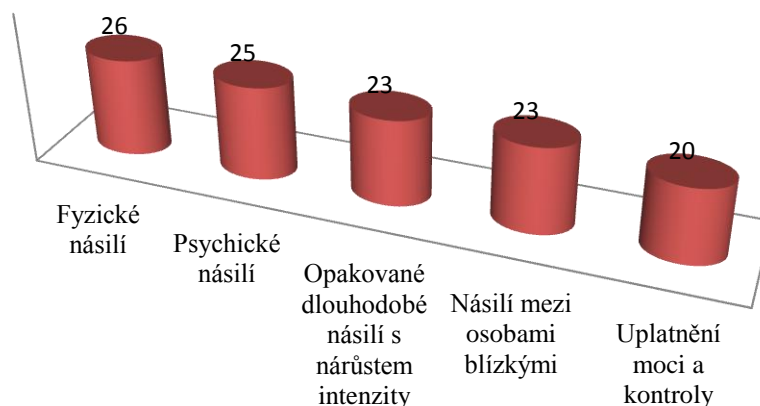
Otázka č. 5 zjišťovala, jakým způsobem bylo při domácím násilím postupováno. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 3 uvedli ano. Odpověď a) zasahovala Policie ČR, uvedlo 4 respondentů (15 %), odpověď b) byly zapojeny neziskové organizace, uvedli 2 respondenti (8 %), odpověď c) věc byla řešena pouze jako interní věc rodiny, uvedlo 15 respondentů (58 %), odpověď d) věc nebyla, nebo není řešena, uvedlo 5 respondentů (19 %).

Graf 15: vyhodnocení otázky č. 5, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 6 zjišťovala, jak by respondent domácí násilí charakterizoval. U této otázky bylo možno označit více odpovědí. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 3 uvedli ano (celkem 26 respondentů). Odpověď a) fyzické násilí uvedlo 26 respondentů, odpověď b) psychické násilí uvedlo 25 respondentů, odpověď c) opakované a dlouhodobé násilí s nárůstem intenzity útoků uvedlo 23 respondentů, odpověď d) násilí mezi osobami blízkými uvedlo 23 respondentů, odpověď e) uplatnění moci a kontroly uvedlo 20 respondentů.

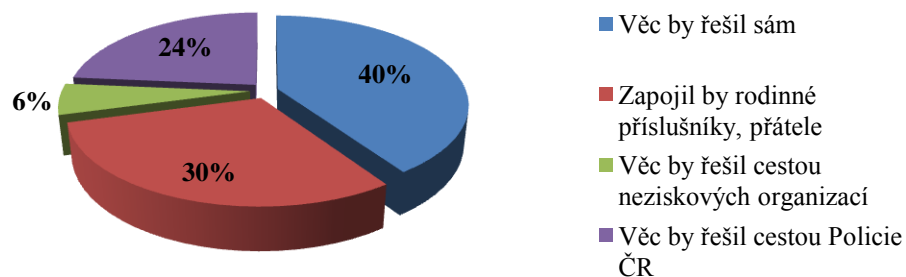
Charakterizování domácího násilí respondenty

Graf 16: vyhodnocení otázky č. 6, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 7 zjišťovala, jak by respondent postupoval v případě, že by tento problém postihl osoby v jeho okolí nebo jeho samotného. Odpověď a) snažil by se věc řešit sám, uvedlo 36 respondentů (40 %), odpověď b) zapojil by rodinné příslušníky nebo přátele uvedlo 27 respondentů (30 %), odpověď c) věc by řešil cestou neziskových organizací, uvedlo 5 respondentů (6 %), odpověď d) věc by řešil cestou Policie ČR, případně cestou jiných státních institucí uvedlo 21 respondentů (24 %).

Postup respondenta v případě osobního styku s domácím násilím

Graf 17: vyhodnocení otázky č. 7, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 8 zjišťovala, zda respondent vnímá domácí násilí jako závažný celospolečenský problém. Odpověď a) ano označilo 61 respondentů (69 %), odpověď b) spíše ano označilo 20 respondentů (22 %), odpověď c) spíše ne označilo 6 respondentů (7 %), odpověď d) ne označili 2 respondenti (2 %).

Graf 18: vyhodnocení otázky č. 8, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 9 zjišťovala, zda respondent považuje informování ze strany institucí a organizací zabývajících se domácím násilím za adekvátní. Odpověď a) ano označilo 38 respondentů (43 %), odpověď b) spíše ano označilo 26 respondentů (29 %), odpověď c) spíše ne označilo 17 respondentů (19 %), odpověď d) ne označilo 8 respondentů (9 %).

Graf 19: vyhodnocení otázky č. 9, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 10 zjišťovala, zda zná respondent pojem institut vykázání v rámci domácího násilí. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že odpověď a) ano označilo 26 respondentů, kteří se setkali s domácím násilím (93 %), oproti 2 respondentům, kteří označili odpověď b) ne, přesto, že se s domácím násilím setkali (2 %). Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, označilo odpověď a) ano 42 (67 %), oproti 21 respondentům, kteří označili odpověď b) ne (33 %).

Graf 20: vyhodnocení otázky č. 10, zdroj: vlastní výzkum.

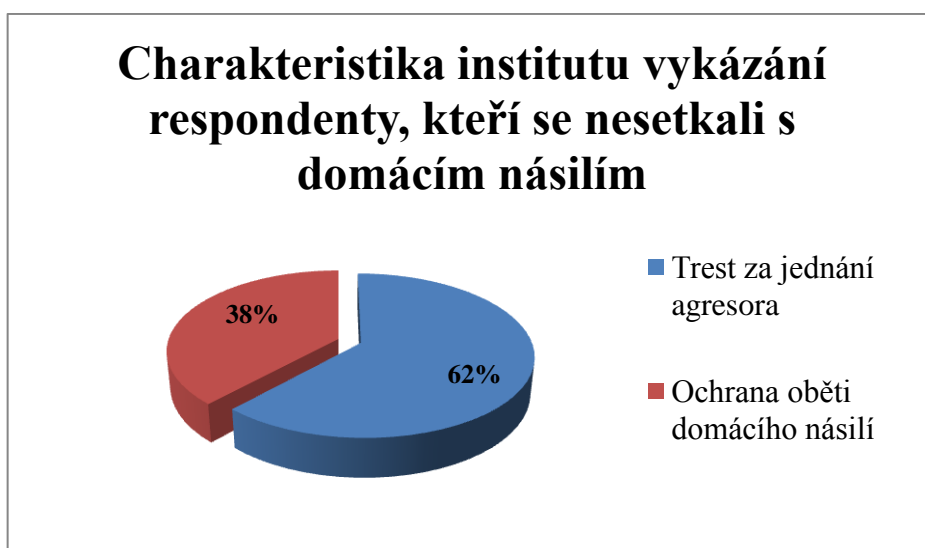

Graf 21: vyhodnocení otázky č. 10, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 11 zjišťovala, jak by respondent institut vykázání charakterizoval. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 10 uvedli ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, označilo odpověď a) jedná se o trest za jednání agresora 21 respondentů (87 %), odpověď b) jedná se o ochranu oběti domácího násilí, označili 3 respondenti (13 %). Z respondentů, kteří se nesečkali s domácím násilím, označilo odpověď a) 26 respondentů (62 %) a odpověď b) označilo 16 respondentů (38 %).

Graf 22: vyhodnocení otázky č. 11, zdroj: vlastní výzkum.

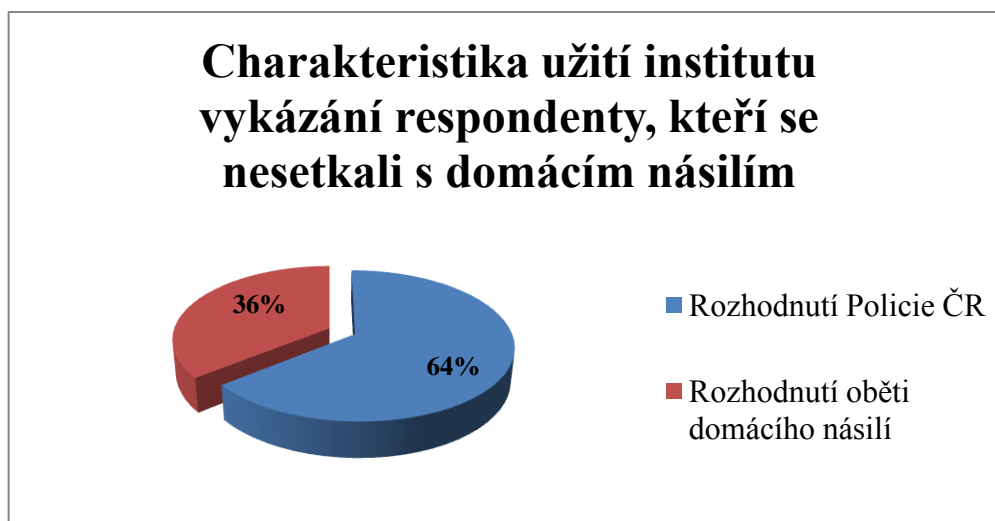

Graf 23: vyhodnocení otázky č. 11, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 12 zjišťovala, jak respondent vnímá užití institutu vykazání. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 10 uvedli ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, označilo odpověď a) na základě rozhodnutí Policie ČR 23 respondentů (96 %), odpověď b) na základě rozhodnutí oběti domácího násilí označil 1 respondent (4 %). Z respondentů, kteří se neseťkali s domácím násilím, označilo odpověď a) 27 respondentů (64 %) a odpověď b) označilo 15 respondentů (36 %).

Graf 24: vyhodnocení otázky č. 12, zdroj: vlastní výzkum.

Graf 25: vyhodnocení otázky č. 12, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka 13 zjišťovala, na jak dlouhou dobu se respondent domnívá, že vykázaní platí. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 10 uvedli ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, označilo odpověď a) na dobu 10 dní 22 respondentů (92 %), odpověď b) na dobu 30 dní označili 2 respondenti (8 %). Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo odpověď a) 35 respondentů (56 %) a odpověď b) označilo 28 respondentů (44 %).

Graf 26: vyhodnocení otázky č. 13, zdroj: vlastní výzkum.

Graf 28: vyhodnocení otázky č. 13, zdroj: vlastní výzkum.

Otázka č. 14 zjišťovala, zda respondent považuje institut vykázání za dostatečnou bezprostřední ochranu obětí před domácím násilím. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 10 uvedli ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, uvedlo odpověď a) ano 20 (83 %), odpověď b) ne označili 4 respondenti (17 %). Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo odpověď a) 36 respondentů (86 %), odpověď b) uvedlo 6 respondentů (14 %).

Graf 29: vyhodnocení otázky č. 14, zdroj: vlastní výzkum.

Graf 30: vyhodnocení otázky č. 14, zdroj: vlastní výzkum.

4 Diskuze

4.1 Policisté

Pomocí dotazníkového šetření byly prošetřeny dosavadní zkušenosti policistů, kteří na vybrané části území Statutárního města Plzně v rámci výkonu služby řešili oznámení mající znaky domácího násilí se zásahem dalších složek integrovaného záchranného systému v místě události.

Vyhodnocení otázky č. 1 určilo, že dotazník vyplnilo 46 policistů a 3 policistky, což představuje procentuální zastoupení 94 % mužů a 6 % žen.

Cílem otázky č. 2 bylo zjistit délku služby respondenta u Policie ČR. Celkem 12 respondentů je ve služebním poměru do pěti let, 15 respondentů pracuje ve služebním poměru v délce od pěti do deseti let. Nejvíce respondentů, celkem 22, označilo odpověď nad deset let. Procentuálně činí délka služby 24 % do pěti let, 31 % od pěti do deseti let, 45 % nad deset let. Z této otázky plyne, že se výzkumu účastnili jak kratší dobu sloužící policisté, tak déle sloužící policisté, kterým délka služby poskytla dostatek možností k získání osobních zkušeností v problematice domácího násilí. Kratší dobu sloužící policisté mohou naproti tomu mít výhodu v tom, že absolvovali základní odbornou přípravu v době po vydání zákona č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, kde byl nově upraven institut vykázání.

Otázka č. 3 představovala služební zařazení respondenta. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že 32 respondentů slouží na OOP, na oddělení hlídkové služby slouží celkem 7 respondentů. Službu kriminální policie jako místo svého služebního zařazení uvedlo 9 respondentů. Jiné útvary byly mezi respondenty zastoupeny pouze u jednoho z nich, a to oddělením služební kynologie. Z výsledků vyplývá, že většina respondentů slouží na OOP, celkem 65 %, které tvoří základní „kostru“ Policie ČR.

Policisté sloužící na OOP také zasahují u většiny oznámení se znaky domácího násilí jako první, tato oznámení také následně písemně evidují a dále šetří. OOP také tvoří nejpočetnější část uniformované policie.

Otázka č. 4 zjišťovala, zda se respondent zúčastnil zásahu u události se znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS v místě události. Z celkového počtu 49 respondentů uvedlo odpověď ano 43 respondentů, oproti 6 respondentům, kteří uvedli odpověď ne. Z výsledků plyne, že 88 % dotazovaných policistů se zúčastnilo zásahu u události se znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS v místě události. Domnívám se, že toto vysoké číslo respondentů plyne z rostoucí radikalizace společnosti a růstu násilného protiprávního jednání obecně. Toto číslo také může svědčit o tom, že se domácí násilí stává stále více celospolečenským tématem a informace o domácím násilí se více než v minulosti dostávají od osob jemu účastných k institucím domácí násilí řešícím.

Otázku č. 5 vyplňovali pouze ti respondenti, kteří v otázce č. 4 odpověděli ano. Tito respondenti odpovídali na otázku týkající se druhu složek IZS, které nebo kterých se společně s Policií ČR účastnili zásahu(ů) v místě události se znaky domácího násilí, kterého se respondent zúčastnil. U této otázky bylo možno označit více odpovědí. Z výsledků této otázky vyplývá, že pokud v místě události se znaky domácího násilí zasahuje kromě Policie ČR další složka IZS, vždy je zastoupena výjezdová skupina ZZS, tuto odpověď označilo všech 43 respondentů. Odpověď HZS ČR uvedli dva respondenti a odpověď městská policie označili 3 respondenti. Jiná složka IZS nebyla označena. V jednom případě byl uveden dosahový pracovník orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Orgán péče o dítě se však neřadí mezi ostatní složky IZS.

Na tuto otázku přímo navazuje otázka č. 6. Tuto vyplňovali respondenti, kteří u otázky č. 4 odpověděli ano. Otázka č. 6 charakterizovala důvod účasti dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, které nebo kterých se respondent zúčastnil. U této otázky byla možnost označit více odpovědí. Všichni dotazovaní, celkem 43 respondentů, uvedli jako důvod účasti dalších složek IZS poskytování zdravotnické pomoci při ohrožení života a zdraví.

Odpověď záchrana osob uvedli dva respondenti a odpověď asistence Policii ČR z takticko-bezpečnostních důvodů uvedli 3 respondenti. Jiný důvod uvedl pouze 1 respondent, a to odebrání dítěte rodičům ze strany orgánu sociálně právní ochrany dětí, který však, jak jsem již uvedl, nepatří do ostatních složek IZS.

Z obou otázek vyplývá, že kromě úkonů prováděných na místě ze strany Policie ČR, je další častou činností při zásazích u události se znaky domácího násilí poskytování zdravotnické pomoci při ohrožení života a zdraví ze strany výjezdové skupiny ZZS, záchrana osob představuje především činnost HZS ČR, jak z odpovědí respondentů vyplývá. Z vlastních zkušeností mohu uvést jeden takový příklad: byl jsem účasten zásahu u události se znaky domácího násilí, kdy ohrožená osoba z obavy o vlastní život před agresorem vylezla z okna ve druhém patře rodinného domu na střechu, kde se schovala za komínem. Vzhledem k jejímu psychickému stavu a stavebně-technickému provedení domu ji nebylo možno bezpečně dostat do bezpečí. Proto byli na místo přivoláni, kromě ZZS, příslušníci HZS ČR, za pomoci kterých byla zachráněna. Asistence na místě z takticko-bezpečnostních důvodů představuje především zajištění bezpečnosti zasahujících policistů s ohledem na rizikovost situace (velký počet osob na místě, jiné skutečnosti). Pro tyto případy, většinou z důvodu nedostatku vlastních sil, může být na místo přivolána městská policie.

Otázka č. 7 měla určit, zda došlo k užití institutu vykázání při zásahu dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterého nebo kterých se respondent zúčastnil. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky 4 označili odpověď ano. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že 2 respondenti odpověděli ano, 3 respondenti odpověděli spíše ano a 9 respondentů odpovědělo spíše ne, tedy 21 % dotazovaných. Odpověď ne uvedlo 29 respondentů, tedy 67 % dotazovaných. Samotných incidentů, kde jsou naplněny některé ze znaků domácího násilí a na místě společně s Policií ČR zasahují další složky IZS je bezpočet, přesná statistika neexistuje, neboť se jedná o různé druhy protiprávního jednání řešeného rozličnými způsoby. Institut vykázání je však užit u zlomku těchto událostí.

Otázka č. 8 měla za cíl určit, zda byly při užití institutu vykázaní při zásahu dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterého nebo kterých se respondent zúčastnil, naplněny všechny znaky domácího násilí, v negativním výsledku, které nebyly naplněny. Na tuto otázku rovněž odpovídali respondenti, kteří odpověděli na otázku č. 4 ano. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že 42 respondentů označilo odpověď ano. Odpověď ne označil 1 respondent, který uvedl, že nebyl naplněn znak eskalace intenzity útoků mezi násilnou a ohroženou osobou. Užití institutu vykázaní závisí na policistovi, který řeší domácí násilí na místě události, znaky domácího násilí jsou rozhodné ukazatele k posouzení, zdali se může jednat o domácí násilí. Samotné rozhodnutí o vykázaní tedy závisí na konkrétním policistovi (34).

Cílem otázky č. 9 bylo, jak respondenti hodnotí znalosti osob o problematice domácího násilí, které byly přítomny zásahu složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterých se respondenti zúčastnili. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří uvedli v otázce č. 4 ano. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že 4 respondenti uvedli znalosti osob velmi dobré, 23 respondentů uvedlo znalosti osob dobré a 16 respondentů uvedlo znalosti osob jako nedostatečné. Z odpovědí respondentů vyplývá, že znalosti více než poloviny osob, celkem 63 % respondentů odpovědělo kladně, o problematice domácího násilí jsou na dobré úrovni.

Otázka č. 10 měla za cíl zjistit, zda respondenti považují institut vykázaní za dostatečnou bezprostřední ochranu oběti domácího násilí, v negativním výsledku návrh jiného řešení. Na tuto otázku odpovědělo 48 respondentů kladně, považují institut vykázaní za dostatečnou ochranu. Pouze 1 respondent označil odpověď ne, jako jiné řešení uvedl ustanovení dosahové skupiny zahrnující policistu zabývajícím se pouze touto oblastí, pracovníka odboru sociálně právní ochrany dítěte, psychologa a pracovníka intervenčního centra. Podobná skupina funguje pouze v rámci Policie ČR městského ředitelství Brno.

4.1 Obyvatelé

Pomocí dotazníkového šetření byly prošetřeny znalosti obyvatel na vybrané části území Statutárního města Plzně, kteří se setkali s domácím násilím. Součástí dotazníku pro obyvatele také byly základní informace, kontakty na OOP Plzeň 1 a služební kontakty na mou osobu, pro případ, že by se někdo z respondentů chtěl o celé problematice poradit, případně nějaké takové protiprávní jednání oznámit. Po dobu výzkumu mě však nikdo z respondentů v dané věci nekontaktoval.

Otázka č. 1 představovala pohlaví respondentů. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že dotazník vyplnilo 43 mužů a 46 žen.

Cílem otázky č. 2 byla věková charakteristika respondentů. Vyhodnocením otázky bylo zjištěno, že 6 respondentů je ve věku do 20ti let, 32 respondentů je ve věku 20 až 30 let, 26 respondentů je ve věku 30 až 50 let. Odpověď věk nad 50 let označilo 25 respondentů.

Otázka č. 3 měla za cíl, zda se respondent setkal s domácím násilím. Vyhodnocením této otázky bylo určeno, že 26 respondentů se s domácím násilím setkalo, což představuje 29 % z celkového počtu respondentů. Odpověď ne uvedlo 63 respondentů. Z 26 respondentů, kteří se s domácím násilím setkali, bylo 17 žen, což představuje 37 % z celkového počtu 46 žen.

Cílem otázky č. 4 bylo charakterizovat, o jaký druh domácího násilí šlo. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří uvedli u otázky č. 3 ano. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že 22 respondentů uvedlo násilí na ženě, což činí 85 % z celkového počtu odpovídajících respondentů. Odpověď násilí na muži neuvedl žádný respondent, násilí na seniorovi uvedli 3 respondenti a násilí na dítěti uvedl jeden respondent. Jiný druh násilí nebyl respondenty uveden (např. násilí na zdravotně postiženém).

Z odpovědí respondentů u otázek č. 3 a č. 4 vyplývá, že 37 % dotazovaných žen se setkalo s domácím násilím a převažující oběti domácího násilí jsou ženy.

Tento výsledek koresponduje s výzkumem Sociologického ústavu Akademie věd České republiky a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze z roku 2003, který zjistil, že 38 % žen v České republice zažilo během svého života alespoň některou z forem násilí ze strany svého partnera a s elektronickou publikací občanského sdružení Rosa z roku 2006, kde je uvedeno, že až 97 % obětí domácího násilí jsou ženy (12, 13).

Na otázku č. 5 odpovídali pouze respondenti, kteří uvedli u otázky č. 3 ano. Otázka č. 5 zjišťovala, jakým způsobem bylo při domácím násilím postupováno. Na tuto otázku uvedli 4 respondenti odpověď, zasahovala Policie ČR. Zapojení neziskových organizací, uvedli 2 respondenti, odpověď věc byla řešena jako interní věc rodiny, okruhu přátel, uvedlo 15 respondentů a odpověď věc nebyla řešena, uvedlo 5 respondentů. Z odpovědí respondentů vyplývá, že u 58 % respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, byla věc řešena jako interní věc rodiny, okruhu přátel. Domnívám se, že toto vysoké číslo jenom dokazuje, jak je domácí násilí samo o sobě problém rodiny, okruhu přátel a přes jeho společenskou neakceptovatelnost je pro tento úzký okruh zasvěcených osob problematické „vyjít s ním na světlo“, řešit jej před dalšími osobami, institucemi.

Cílem otázky č. 6 bylo, jak by respondent domácí násilí charakterizoval. U této otázky bylo možno označit více odpovědí. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 3 uvedli odpověď ano. Celkem 26 respondentů uvedlo odpověď fyzické násilí, odpověď násilí psychické označilo 25 respondentů. Opakované a dlouhodobé násilí s nárůstem intenzity uvedlo 23 respondentů, odpověď násilí mezi osobami blízkými uvedlo 23 respondentů a uplatnění moci a kontroly uvedlo 20 respondentů. Z těchto odpovědí vyplývá, že 77 % respondentů označilo všechny základní znaky domácího násilí. Toto procento respondentů se podle mého názoru pravděpodobně skutečně setkalo s domácím násilím, neboť tyto respondenti uvedli všechny hlavní znaky domácího násilí. Ostatní respondenti se také mohli setkat s násilím, agresivitou v rodině, avšak nemuselo se jednat o domácí násilí, ačkoliv si tím mohou být jisti. Problematika domácího násilí je však natolik složitá, že by ta která konkrétní situace musela být posouzena ze strany odpovědných institucí, abychom mohli tvrdit, jestli o domácí násilí jde nebo nikoliv.

Otázka č. 7 zjišťovala, jak by respondent postupoval v případě, že by tento problém postihl osoby v jeho okolí nebo jeho samotného. Z vyhodnocení této otázky vyplývá, že 36 respondentů by se snažilo věc řešit samo, odpověď zapojení rodinných příslušníků, přátele uvedlo 27 respondentů. Odpověď řešení věci cestou neziskových organizací uvedlo 5 respondentů, řešení věci cestou Policie ČR, případně jiných státních institucí uvedlo 21 respondentů. Celkem 40 % respondentů by se snažilo věc řešit samo a 30 % respondentů by zapojilo rodinné příslušníky. Z tohoto vyplývá, že převažující část všech respondentů, ať se s domácím násilím setkali nebo nikoliv, by problém řešila uvnitř rodiny, okruhu přátel, což koresponduje s výsledkem otázky č. 5.

Cílem otázky č. 8 bylo určit, zda respondent vnímá domácí násilí jako závažný celospolečenský problém. Z vyhodnocení této otázky vyplývá, že 61 respondentů uvedlo ano, což činí 69 % z celkového počtu respondentů. Odpověď spíše ano uvedlo 20 respondentů, spíše ne označilo 6 respondentů a odpověď ne označili 2 respondenti. Domnívám se, že tento výsledek je podobný názorům v celé společnosti.

Otázka č. 9 zkoumala, zda respondent považuje informování ze strany institucí a organizací zabývajících se domácím násilím za adekvátní. Odpověď ano označilo 38 respondentů, což činí 43 % z celkového počtu respondentů. Odpověď spíše ano uvedlo 27 respondentů, což činí 30 % z celkového počtu respondentů. Odpověď spíše ne označilo 16 respondentů a ne uvedlo 18 respondentů. Kladné odpovědi ukazují, že společnost se cítí být dobře informována o problematice domácího násilí.

Otázka č. 10 měla za cíl zjistit, zda zná respondent pojem institut vykázání v rámci domácího násilí. Na tuto otázku z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, uvedlo 24 z celkového počtu 26 respondentů ano, tedy 92,3 % respondentů tento pojem zná. Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo 42 z celkového počtu 63 respondentů, tedy 67 % respondentů, že znají pojem institut vykázání. Nadpoloviční většina všech respondentů zná pojem institut vykázání. Z celkového počtu 89 respondentů uvedlo 66 z nich, což činí 74 %, že zná pojem institut vykázání.

Tento výsledek koresponduje s výsledkem otázky č. 9, kde 73 % respondentů kladně odpovědělo na otázku týkající se informování ze strany institucí a organizací zabývajících se domácím násilím. Domnívám se, že pokud respondenti považují informování za adekvátní, cítí se zároveň být informováni. Respondenti, kteří se s domácím násilím setkali, odpověděli kladně ve vyšším počtu, neboť byli nějakým způsobem informováni přímo o domácím násilí a institutu vykazání, případně sami tyto informace vyhledávali.

Cílem otázky č. 11 bylo, jak by respondent institut vykazání charakterizoval. Na tuto otázku odpovídali pouze ti respondenti, kteří v otázce č. 10 označili odpověď ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, označili odpověď - jedná se o trest za jednání agresora, 3 respondenti z celkového počtu 24. Odpověď - jedná se o ochranu oběti domácího násilí, uvedlo 21 respondentů, což činí 88 %. Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo odpověď - jedná se o trest za jednání agresora 16 respondentů. Odpověď - jedná se o ochranu oběti domácího násilí, uvedlo 26 respondentů, což činí 62 %. Více než polovina dotazovaných správně uvedla, že jde o ochranu oběti domácího násilí. Jedná se o opatření netrestního charakteru.

Otázka č. 12 zjišťovala, jak respondent vnímá použití institutu vykazání. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří v otázce č. 10 uvedli odpověď ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, označilo odpověď - na základě rozhodnutí Policie ČR 23 respondentů, 1 respondent označil odpověď - na základě rozhodnutí oběti domácího násilí. Celkem 96 % respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, správně odpověděli na tuto otázku. Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo odpověď - na základě rozhodnutí Policie ČR 27, což činí 64 %. Odpověď - na základě rozhodnutí oběti domácího násilí uvedlo 15 respondentů. Více než polovina dotazovaných správně uvedla, že jde o rozhodnutí Policie ČR, nikoliv o rozhodnutí oběti domácího násilí. Potom by se jednalo o vydání předběžného opatření, na základě aktivní účasti oběti domácího násilí. Toto opatření vydává předseda senátu na základě zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů (3).

Na otázku 13 odpovídali pouze ti respondenti, kteří u otázky č. 10 označili odpověď ano. Otázka č. 13 měla za cíl zjistit, na jak dlouhou dobu se respondent domnívá, že vykázaní platí. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, označilo odpověď, na dobu 10 dní celkem 22 respondentů, což představuje 92 %. Odpověď na dobu 30 dní označili 2 respondenti. Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo odpověď na dobu 10 dní celkem 22 respondentů, což činí 52 %. Odpověď na dobu 30 dní uvedlo 20 respondentů. Více než polovina dotazovaných správně uvedla, že jde o dobu 10 dní. U této otázky je největší rozdíl mezi odpověďmi respondentů, kteří se setkali s domácím násilím a kteří nikoliv. Počet dní, doba, po kterou vykázaní násilné osoby ze společného období trvá, je poměrně konkrétní informace v celé problematice, proto zřejmě ten rozdíl mezi oběma skupinami.

Cílem otázky č. 14 bylo ověřit, zda respondent považuje institut vykázaní za dostatečnou bezprostřední ochranu obětí před domácím násilím. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří u otázky č. 10 označili odpověď ano. Z respondentů, kteří se setkali s domácím násilím, uvedlo odpověď ano 20 z nich, což představuje 83 %. Odpověď ne označili 4 respondenti. Z respondentů, kteří se s domácím násilím neseťkali, uvedlo odpověď ano 36 respondentů, což činí 86 %. Odpověď ne uvedlo 6 respondentů. Domnívám se, že toto vysoké číslo je způsobeno dobrou informovaností ve společnosti, zlepšující se prací a profesionalitou státních institucí touto problematikou se zabývajících, z čehož může plynout také růst důvěry obyvatel v pomoc v případě potřeby.

4.3 Zhodnocení hypotéz

V souvislosti s bakalářskou prací byly stanoveny dvě hypotézy:

Hypotéza 1 - Dle dosavadních zkušeností oslovených policistů byl v případě zásahu dalších složek IZS v místě domácího násilí užít institut vykázaní.

Hypotéza 2 - Více než polovina oslovených obyvatel má znalosti o institutu vykázaní.

Vzhledem k výsledkům dotazníkového šetření, byla bakalářskou prací hypotéza 1 - dle dosavadních zkušeností oslovených policistů byl v případě zásahu dalších složek IZS v místě domácího násilí užit institut vykázaní, vyvrácena. V místě domácího násilí v případě zásahu dalších složek IZS došlo k užití institutu vykázaní, procentuálně vyjádřeno ve 33 % případech, což se domnívám nenaplnuje tvrzení, že v uvedených případech došlo k užití institutu vykázaní. Samotných zásahů u událostí se znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS se účastnilo 88 % dotazovaných policistů. Jinými otázkami položenými policistům bylo zjištěno, že další složkou IZS, která se účastní zásahu společně s Policií ČR u události se znaky domácího násilí, je především výjezdová skupina ZZS, a to z důvodu poskytování zdravotnické pomoci při ohrožení života a zdraví osob nacházejících se na místě události. Pokud došlo při účasti dalších složek IZS k užití institutu vykázaní, byly téměř vždy naplněny všechny znaky domácího násilí. Dotazník dále ukázal, že většina policistů, kteří se výzkumu zúčastnili, považuje znalosti osob přítomných na místě události se znaky domácího násilí za dobré a institut vykázaní za dostatečnou ochranu obětí domácího násilí.

Hypotéza 2 - více než polovina oslovených obyvatel má znalosti o institutu vykázaní, byla dotazníkovým šetřením potvrzena. Více než polovina obyvatel, kteří se setkali s domácím násilím, avšak také více než polovina obyvatel, kteří se s ním nesečkali, má znalosti nejen o samotném domácím násilí, ale i o institutu vykázaní. Respondenti obou skupin, tedy ti, kteří se setkali s domácím násilím a ti, kteří nikoliv, odpověděli v nadpolovičním počtu správně na otázky týkající se znalosti pojmu domácí násilí a institut vykázaní. Respondenti rovněž v nadpolovičním počtu správně odpověděli na otázky týkající se užití institutu vykázaní a doby, na kterou vykázaní platí. Z dotazníků bylo také zjištěno, že převažující oběti domácího násilí jsou ženy a nadpoloviční většina respondentů řešila, případně by řešila domácí násilí v rodině nebo okruhu přátel.

5 Závěr

Na základě výsledků diskuze a zhodnocení hypotéz bakalářské práce: dle dosavadních zkušeností oslovených policistů byl v případě zásahu dalších složek IZS v místě domácího násilí užít institut vykazání a více než polovina oslovených obyvatel má znalosti o institutu vykazání, jsem dospěl k závěru, že v uvedeném případě nedošlo k užití institutu vykazání, neboť 67 % respondentů odpovědělo ne a 21 % respondentů spíše ne, tedy 88 % respondentů odpovědělo záporně. Zkušenosti dotazovaných policistů a znalosti více než poloviny obyvatel ve vybrané části území Statutárního města Plzně týkající se domácího násilí a institutu vykazání jsou na dobré úrovni. Ke znalostem obyvatel jistě přispívá medializace celého problému a dostupnost informací, dílem také díky rozmachu informačních technologií.

Cíle práce: prošetřit dosavadní zkušenosti policistů, kteří na vybrané části území Statutárního města Plzně v rámci výkonu služby řešili oznámení mající znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS v místě události a prošetřit znalosti obyvatel na vybrané části území Statutárního města Plzně, kteří se setkali s domácím násilím, byly splněny formou dotazníků.

Policisté a obyvatelé považují institut vykazání za dostatečnou ochranu oběti domácího násilí. Zajímavý je názor jednoho z dotazovaných policistů, ve kterém navrhuje vytvoření společné skupiny zainteresovaných institucí a neziskových organizací pro lepší vzájemnou spolupráci a řešení konkrétních domácích násilí.

Skupina složená z příslušníků Policie ČR zaměřená pouze na domácí násilí a na řešení nejen samotného vykazání, ale i realizaci dalších procesních úkonů funguje na teritoriu Městského ředitelství Policie Brno. Skupina je ovšem složená pouze z policistů, ostatní orgány a neziskové organizace „pouze“ spolupracují, netvoří tedy jeden celek. Vzhledem k tomu, že jsou tyto policisté specializováni na problematiku domácího násilí, také úzce spolupracují s dalšími institucemi domácího násilím se zabývajících. Podobná skupina nefunguje na žádném dalším teritoriu, jedná se tedy o jakýsi „pilotní“ projekt.

Smysl skupiny je jistě také v tom, že na území Jihomoravského kraje bylo za období od roku 2011 do roku 2013 realizováno 393 vykázání (8). O zřízení podobné skupiny se na území Plzeňského kraje dosud neuvažuje.

Bakalářská práce poskytuje základní informace důležité pro policisty zasahující u událostí se znaky domácího násilí, potřebné pro zhodnocení situace na místě, v případě nutnosti k užití institutu vykázání a bude využita pro školení policistů v problematice domácího násilí, jako jeden z učebních textů na OOP Plzeň 1 a v rámci Policie ČR, Městského ředitelství Plzeň.

6 Seznam informačních zdrojů

1. LANGMEIER, Josef a Zdeněk MATĚJČEK. *Výpravy za člověkem*. Vyd. 1. Praha: Odeon, 1981, 218 s. Klub čtenářů, sv. 476.
2. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, 309 s. ISBN 80-868-9873-3.
3. Česká republika. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
4. Česká republika. Metodická příručka ředitele ředitelství pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 1/2010: k realizaci ZPPP č. 166/2009 o provádění vykazání, Č.j. PPR-175/ČJ-2010-0099UP.
5. KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, Eva ŽATECKÁ a Radovan DÁVID. *Právo proti domácímu násilí*. Vyd. 1. V Praze: C.H.Beck, 2011, xiii, 139 s. Beckova skripta. ISBN 978-807-4003-813.
6. Česká republika. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
7. Městský obvod Plzeň 1: Data o obvodu. *Portál Městského obvodu Plzeň 1* [online]. Plzeň, 2013 [cit. 2013-11-15]. Dostupné z: <http://umol.plzen.eu/mestsky-obvod-plzen-1/>.
8. *Domacinasili.cz: Bílý kruh bezpečí* [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/statistiky/>
9. Policie České republiky KŘP Plzeňského kraje: *Odbor služby pořádkové policie - pracoviště metodiky domácího násilí*. Statistika DN a ústní informace od pracovníků odboru.
10. KONRÁD, Zdeněk a Dezider BANGO. *Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007, 60 s. ISBN 978-80-7251-241-6.

11. STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 91 s. Právo (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-200.
12. PIKÁLKOVÁ. Domácí násilí - Statistiky a výzkumy: Statistika a výskyt v ČR - ženy. *Persefona o. s.* [online]. 2004. vyd. 2014 [cit. 2014-06-01]. Dostupné z: <http://www.persefona.cz/n-domaci-nasili.php?page=dn-statistiky>
13. MGR. HRONOVÁ, Martina. *Ženy a jejich děti - oběti domácího násilí: Sociologická sonda klientek o.s. ROSA a jejich dětí za rok 2005* [online]. Informační a poradenské centrum ROSA, 2006 [cit. 2014-06-01]. Dostupné z: http://rosa-os.cz/wp-content/uploads/2014/05/2005_STATS.pdf
14. Česká republika. Zákon č. 40/2009 Sb.: trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
15. KUNC, Kamil. *Ekonomické dopady domácího násilí v ČR*. Praha: profem, c2012, 71 s. ISBN 978-80-904564-1-9.
16. ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011, 186 s. ISBN 978-807-3676-902.
17. ZAPLETAL. *Aktuální problémy kriminologie: (pro posluchače magisterského studijního programu)*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009, 245 s. ISBN 978-80-7251-316-1.
18. Česká republika. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., Listina základních práv a svobod.
19. EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE. 779/2007/ES: Rozhodnutí Evropského parlamentu a rady. In: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:173:0019:0026:CS:PDF>. Úřední věstník Evropské unie, 2007, L 173/19.
20. Česká republika. Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím.

21. Česká republika. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky.
22. Česká republika. Zákon č. 141/1961 Sb., O trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
23. Česká republika. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
24. Česká republika. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.
25. Česká republika. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině.
26. Česká republika. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
27. Česká republika. Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů.
28. ÚTVAR SPECIÁLNÍCH ČINNOSTÍ SKPV. *Krátkodobá ochrana: otázky a odpovědi* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kratkodoba-ochrana-otazky-a-odpovedi.aspx>.
29. Česká republika. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
30. Česká republika. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
31. Česká republika. Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů.
32. BURIÁNEK, Jiří a Simona PIKÁLKOVÁ. *Intimate violence: a Czech contribution on International Violence Against Women Survey*. 1st English ed. Prague: Karolinum Press, 2013, 221 s. ISBN 978-802-4622-187.
33. Metoda SARA DN. *Dona linka: Pomoc obětem domácího násilí* [online]. 2007 [cit. 2014-06-04]. Dostupné z: <http://www.donalinka.cz/nova-praxe/metoda-sara-dn/>

34. Česká republika. Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra: Stanovisko k postupu policie při aplikaci institutu vykázání v případě ojedinělého incidentu. In: <http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>. 2008.
35. Česká republika. Závazný pokyn policejního prezidenta: o provádění vykázání č. 166/2009. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-vykazani.aspx>.
36. Metodická příručka pro soudy, advokáty a psychiatrické léčebny. Jak postupovat v detenčním řízení. Vydalo min. spravedlnosti, září 2012, <http://portal.justice.cz>
37. Psychiatrická hospitalizace bez souhlasu pacienta, MUDr. Jiří Švarc, Ph.D, Psychiatrická léčebna Bohnice, IPVZ Praha, 2008, psychiatrieproprax.cz.
38. Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).
39. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů.

7 Přílohy

Příloha 1 - dotazník policisté

Dobrý den, jmenuji se Petr Blabol (zařazen jako inspektor na OOP Plzeň 1) a studuji na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích obor Ochrana obyvatelstva se zaměřením na CBRNE. Prosím o vyplnění níže uvedených otázek pro výzkum ke zpracování mé bakalářské práce.

Otázka č. 1 – Vaše pohlaví?

- A) MUŽ B) ŽENA

Otázka č. 2 – Vaše délka služby u Policie ČR?

- A) do 5 let B) 5 až 10 let C) nad 10 let

Otázka č. 3 – Vaše služební zařazení?

- A) OOP B) SKPV C) JINÝ ÚTVAR, JAKÝ?
-

Otázka č. 4 – Účastnil jste se zásahu u události se znaky domácího násilí se zásahem dalších složek IZS v místě události?

- A) ANO B) NE

Otázka č. 5 – VYPLŇUJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 4 UVEDLI ANO: jaké složky IZS, které se účastnili společně s Policií ČR zásahu(ů) v místě události se znaky domácího násilí? Možno označit více odpovědí.

- A) Zdravotnická záchranná služba B) Hasičský záchranný sbor ČR
- C) Městská policie D) Jiná, jaká?.....
-

Otázka č. 6 – VYPLŇUJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 4 UVEDLI ANO: jaký byl důvod účasti dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí? Možno označit více odpovědí.

- A) poskytování zdravotnické pomoci při ohrožení života a zdraví (ZZS)
- B) záchrana osob (HZS ČR)
- C) asistence Policii ČR při ohrožení života a zdraví (městská policie)
- D) jiný, jaký?.....
-

Otázka č. 7 – VYPLŇUJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 4 UVEDLI ANO: došlo k užití institutu vykazání při zásahu dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterého nebo kterých jste se zúčastnil?

- A) ANO B) SPÍŠE ANO
- C) SPÍŠE NE D) NE

Otázka č. 8 – VYPLŇUJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 4 UVEDLI ANO: byly při užití institutu vykázání při zásahu dalších složek IZS v místě události se znaky domácího násilí, kterého nebo kterých jste se zúčastnil, naplněny všechny znaky domácího násilí, v negativním výsledku, které nebyly naplněny?

A) ANO B) NE

které nebyly naplněny?.....

Otázka č. 9 – VYPLŇUJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 4 UVEDLI ANO: jak hodnotíte znalosti osob o problematice domácího násilí, které byly přítomny zásahu složek IZS v místě události se znaky domácího násilí?

A) VELMI DOBRÉ B) DOBRÉ

C) NEDOSTATEČNÉ

Otázka č. 10 – Považujete institut vykázání za dostatečnou bezprostřední ochranu oběti domácího násilí. V negativním výsledku uveďte návrh jiného řešení?

A) ANO B) NE

Jiné řešení, jaké?.....

Děkuji za vyplnění shora uvedených otázek.

Příloha 2 - dotazník obyvatelé

Dobrý den, jmenuji se Petr Blabol a studuji na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích obor Ochrana obyvatelstva se zaměřením na CBRNE. Prosím o vyplnění níže uvedených otázek pro výzkum ke zpracování mé bakalářské práce.

Otázka č. 1 – Vaše pohlaví?

- A) MUŽ B) ŽENA

Otázka č. 2 – Váš věk?

- A) do 20ti let B) 20 až 30 let C) 20 až 50 let D) nad 50 let

Otázka č. 3 – Setkal(a) jste se s domácím násilím?

- A) ANO B) NE

Otázka č. 4 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTERÍ U OTÁZKY Č. 3 ODPOVĚDĚLI ANO: o jaký druh domácího násilí šlo?

- A) násilí na ženě B) násilí na muži
- C) násilí na dítěti D) násilí na seniorovi
- E) jiné násilí, jaké?.....

Otázka č. 5 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 3 ODPOVĚDĚLI ANO: jakým způsobem bylo při domácím násilí postupováno?

- A) zasahovala Policie ČR
- B) byly zapojeny neziskové organizace
- C) věc byla řešena jako interní věc rodiny
- D) věc nebyla řešena

Otázka č. 6 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 3 ODPOVĚDĚLI ANO: jak byste domácí násilí charakterizoval(a)?
Možno označit více odpovědí.

- A) fyzické násilí
- B) psychické násilí
- C) opakované a dlouhodobé násilí s nárůstem intenzity
- D) násilí mezi osobami blízkými
- E) uplatnění moci a kontroly

Otázka č. 7 – Jak byste postupoval v případě, že by tento problém postihl osoby ve Vašem okolí nebo Vás samotného?

- A) věc byste řešil sám
- B) zapojil byste rodinné příslušníky
- C) věc byste řešil cestou neziskových organizací
- D) cestou Policie ČR, příp. jiných státních institucí

Otázka č. 8 – Vnímáte domácí násilí jako závažný celospolečenský problém?

- A) ANO B) SPÍŠE ANO
 C) SPÍŠE NE D) NE

Otázka č. 9 – Považujete informování ze strany institucí a organizací zabývajících se domácím násilím za adekvátní?

- A) ANO B) SPÍŠE ANO
 C) SPÍŠE NE D) NE

Otázka č. 10 – Znáte pojem institut vykázání?

- A) ANO B) NE

Otázka č. 11 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 10 ODPOVĚDĚLI ANO: jak byste institut vykázání charakterizoval?

- A) jedná se o trest za jednání agresora
 B) jedná se o ochranu oběti domácího násilí

Otázka č. 12 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 10 ODPOVĚDĚLI ANO: jak vnímáte použití institutu vykázání?

- A) na základě rozhodnutí Policie ČR
 B) na základě rozhodnutí oběti domácího násilí

Otázka č. 13 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTEŘÍ U OTÁZKY Č. 10 ODPOVĚDĚLI ANO: na jak dlouhou dobu vykázání platí?

- A) na dobu 10 dní B) na dobu 30 dní

Otázka č. 14 – NA TUTO OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ RESPONDENTI, KTERÍ U OTÁZKY Č. 10 ODPOVĚDĚLI ANO: považujete institut vykazání za dostatečnou bezprostřední ochranu oběti před domácím násilím?

A) ANO

B) NE

Děkuji za vyplnění shora uvedených otázek. Pokud by měl(a) některý(á) z Vás nějaké otázky k domácímu násilí a institutu vykazání rád je zodpovím, pracuji na obvodním oddělení policie Plzeň 1, Kaznějovská 2, tel . č. 974 325 391, stejně tak, pokud by některý(á) z Vás byl do nějakého takové problému zainteresován(a), můžete se na mně obrátit o pomoc.

Příloha 3 – otázky SARA DN

sara dn
pomůcka pro policisty

OTÁZKY ke zjištění rizika eskalace domácího násilí

DOMÁCÍ NÁSILÍ

Domácí násilí (dále jen dn) je především fyzické, psychické anebo sexuální násilí, ke kterému dochází mezi blízkými osobami. O domácí násilí se jedná vždy, pokud jsou přítomny všechny následující znaky.

KLÍČOVÉ ZNAKY DN

- 1) **OPAKOVÁNÍ A DLOUHODOBOST** – z jednoho útoku jakéhokoli charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek. *Ptejte se na minulé incidenty, na předešlé zákroky PČR, na úrazy apod.*
- 2) **ESKALACE** – domácí násilí se stupňuje od útoků proti lidské důstojnosti k fyzickým útokům až k závažným trestným činům ohrožujícím zdraví a život. *Ptejte se, jak často se incidenty opakují a zda roste intenzita útoků či výhrůžek.*
- 3) **JASNÉ A NEZPOCHYBNITELNÉ ROZDĚLENÍ ROLÍ** na ohroženou osobu a násilnou osobu – domácími násilím nejsou vzájemná napadání, hádky, rvačky, spory, kde je rovné nebo střídavé postavení stran incidentu. *Ptejte se, kdo je ohrožen a kdo ubližuje.*
- 4) **NEVĚŘEJNOST** – domácí násilí probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly. *Ptejte se, kdy a kde k násilí dochází.*

sara dn

SOUBOR RIZIKOVÝCH FAKTORŮ KE ZJIŠTĚNÍ HROZBY BUDOUCÍHO DN

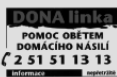
V případě, že na místě zákroku identifikujete situaci jako domácí násilí, doporučujeme vám položit následující katalog otázek. Ty pomohou vám i ohroženým osobám uvědomit si reálné riziko současného a budoucího ohrožení. Zdrojem informací, tj. osobou, která na otázky odpoví, může být ohrožená osoba, oznamovatel (např. sousedé), ale i násilná osoba.

Otázky jsou orientačním vodítkem a slouží k rychlému a správnému rozhodnutí o dalším postupu. Otázky pokládejte v souvislosti s aktuálním incidentem a zajímejte se také o incidenty předchozí, protože domácí násilí je násilím na pokračování. V této fázi zákroku není nutné provést písemný záznam, je-li to možné, doporučuje se pořídit záznam zvukový.

K vyhodnocení budoucího možného rizika dn použijte vlastní úvahu. Zvažte další kroky a opatření. Ze škály možných opatření zvolte vždy takové, které bude s přihlédnutím ke konkrétní situaci maximálně bezpečné pro ohroženou osobu.

Například:

- přivolejte další policisty
- zvažte opatření podle trestního řádu nebo zákona o PČR
- po 1. 1. 2007 zvažte „vykázání“ podle zákona č. 135/2006 Sb.
- doporučte azylové zařízení nebo jiné bezpečné místo
- poučte ohroženou osobu o bezpečnostním plánu
- informujte OSPOD o dětech v rodině
- předejte ohrožené osobě kontakt na DONA linku

Tento dokument vydává Bílý kruh bezpečí, o.s. v rámci projektu „Regionální podpora informovanosti o nerespektování lince pomoci obětem domácího násilí“, projekt spolufinancuje Evropská unie a státní rozpočet České republiky.

sara dn

3x5 otázek
na rizikové faktory

ODDÍL 1

NÁSILÍ VE VZTAHU K BLÍZKÉ OSOBE

- 1) **Dopouští se násilná osoba závažného fyzického nebo sexuálního násilí?**
– např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraní
- 2) **Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své násilné úmysly?**
– např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby
- 3) **Dochází ke stupňování fyzického/sexuálního násilí nebo výhrůžek a úmyslů ze strany násilné osoby?**
– např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhrůžek nebo úmyslů
- 4) **Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení?**
– např. podmínky kauce, zkušební doby, podmínečného propuštění, trestu zákazu pobytu, společenské záruky, probace aj.
- 5) **Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí?**
– např. vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá dn

ODDÍL 2

OBECNÉ SKLONY NÁSILNÉ OSOBY K NÁSILÍ

- 1) **Dopouští se obecné kriminality?**
– jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (tj. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně
- 2) **Jsou informace o problémech v předchozích vztazích?**
– měla násilná osoba problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakované opouštění partnera, násilí ve vztahu)
- 3) **Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy?**
– např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže
- 4) **Má násilná osoba problémy s toxikomanii a jinými závislostmi?**
– např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčkou závislosti např. na automatech
- 5) **Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví?**
– např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu

ODDÍL 3

ZRANITELNOST OHROŽENÉ OSOBY

- 1) **Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě?**
– přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní pravidelné nebo nepravidelné kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe
- 2) **Má z násilné osoby extrémní strach?**
– tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobranu chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochromuje její jednání
- 3) **Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí?**
– riziko je velké, pokud ohrožená osoba nemá znalosti o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou
- 4) **Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu (nejenom v místě bydliště, ale i v zaměstnání)?**
– tato místa nezaručují bezpečí, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obslužností
- 5) **Má ohrožená osoba závažné osobní problémy?**
– např. problémy se zaměstnáním, s financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s užíváním návykových látek

www.donalinka.cz – www.bkb.cz – www.domacinasilii.cz

Copyright © 2005 P. R. Kropp, S. D. Hart & H. Bafrage – Copyright © 2006 Bílý kruh bezpečí, o.s.
Kopírování, reprodukce a opětovný přenos jakýmkoli způsobem jsou zakázány mezinárodním právem.

Zdroj: <http://www.rovnoprvnost.cz/zpravy/sara-dn-1414/>